

พระราชบัญญัติ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ๒๕๖๗

พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ ประวัติ ความเป็นมา
กระบวนการ และขั้นตอน
ในการตราพระราชบัญญัติตั้งกล่าวของรัฐสภา
(ก.ป. ๑๐๗/๒๕๖๗)

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขานุการรัฐสภา

พระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๕๒

๘๘๘๘๘๘๘๘๘

พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ ประวัติ ความเป็นมา
กระบวนการ และขั้นตอน
ในการตราพระราชบัญญัติดังกล่าวของรัฐสภา
(ก.ป. ๑๐๗/๒๕๕๒)

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขานุการรัฐสภา

รหัสหนังสือ

ก.ป. ๑๐๗/๒๕๕๗

ปีที่พิมพ์

เดือนตุลาคม ๒๕๕๗

จำนวนหน้า

๑๙๙ หน้า

จำนวนพิมพ์

๓๐๐ เล่ม

จัดทำโดย

กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพ สำนักคุณภาพ
สำนักงานเลขานิการวุฒิสภा
เลขที่ ๔๙๙ อาคารสุขประพฤติ ชั้น ๑๓
ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ ๑๐๘๐๐
โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๘๓๐๔

จัดพิมพ์โดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขานิการวุฒิสภা
เลขที่ ๔ ถนนอยู่ทองใน
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑-๒

คำนำ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๒ วรรคทก บัญญัติให้มี สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตาม เจตนาرمณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ประกาศในราชกิจจา นุเบกษา เล่ม ๑๖๖ ตอนที่ ๘๕ ก หน้า ๑ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และมีผลใช้ บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย ได้ตรัตน์หักถึงภารกิจสำคัญของการ ปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาทั้งในด้านนิติบัญญัติ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ในด้านอื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงได้ดำเนินการรวบรวมและจัดพิมพ์กฎหมาย ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ ประวัติ ความเป็นมาในการตราพระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนาرمณ์ ของรัฐธรรมนูญ และเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตลอดจนผู้ที่ เกี่ยวข้องในวงงานของวุฒิสภา

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารอันเป็นประวัติศาสตร์งานด้านนิติบัญญัติฉบับนี้ จักเป็น ประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของสมาชิกวุฒิสภา ส่วนราชการ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา รวมทั้งผู้ที่สนใจโดยทั่วไปตามสมควร

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒

: พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ ประวัติ ความเป็นมา กระบวนการ และขั้นตอนในการตราพระราชบัญญัติดังกล่าว
จัดทำโดย

นายนพ ผาสุข	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางภานุมาศ วราหะไพรุรย์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
นางสาวอริยพร โพธิ์ใส	นิติกร ๕
นางสาวทารศนวรรณ สงกาง	เจ้าพนักงานธุรการ ๒
นางสาวจุฬารัตน์ วงศ์น้อย	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๖
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา	โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๗๐๔

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ – ๒

สารบัญ

หน้า

พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ..... (๑)

ภาคผนวก

ก. สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	
พ.ศ. ๒๕๕๒	(๑)
ข. ประวัติและความเป็นมาในกระบวนการตราพระราชบัญญัติ	
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒	(๔)
- บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ	
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.	(๕)
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.	(๖)
- ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.	
พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล ที่เสนอโดย ผู้ตรวจการแผ่นดิน	(๗)
- บันทึกวิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสำนักงาน	
ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.	(๑๕)
- ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.	
พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล ที่เสนอโดย นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ	
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พระคปรชาอิปตัย และคณะ	(๑๗)
- บันทึกวิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสำนักงาน	
ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.	(๑๖)
ค. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.	
ในชั้นสภាទนาญราษฎร	(๑๙)
- การพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.	
ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๗๖ ของวุฒิสภา	(๓๑)
- ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ตั้งคณะกรรมการอิกริการวิสามัญพิจารณา	
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.	(๓๒)
- รายงานของคณะกรรมการอิกริการวิสามัญพิจารณา_r่างพระราชบัญญัติ	
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร	(๓๔)

- รายงานการพิจารณาคึกขาดร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๗) ของคณะกรรมการมาธิการกิจกรรมองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา ..... (๙๙)
  - หนังสือสภាឡาฎแทนราชภารต ด่วนที่สุด ที่ สพ ๐๐๑๔/๑๖๕๐ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงประธานวุฒิสภา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (๙๑)
- ๕. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ในชั้นวุฒิสภา .....** (๙๓)
- รายงานของคณะกรรมการมาธิการกิจกรรมองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (๙๔)
  - หนังสือวุฒิสภา ด่วนที่สุด ที่ สว ๐๐๐๗/๑๗๑๖ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒ ถึงประธานสภាឡาฎแทนราชภารต เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (๙๕)
- ๖. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ในชั้นกรรมการร่วม .....** (๑๐๕)
- ประกาศสภាឡาฎแทนราชภารต เรื่อง ตั้งคณะกรรมการมาธิการร่วมกันเพื่อพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (๑๐๖)
  - ประกาศวุฒิสภา เรื่อง ตั้งคณะกรรมการมาธิการร่วมกันเพื่อพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (๑๐๗)
  - รายงานของคณะกรรมการมาธิการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... รัฐสภา ..... (๑๐๘)
- ๗. คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๘/๒๕๕๑ วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เรื่อง นายกรัฐมนตรีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตามรัฐธรรมมาตรา ๑๕๕ .....** (๑๑๑)
- ๘. แผนภูมิแสดงกระบวนการตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ .....** (๑๓๕)

พระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ๒๕๕๗

พระราชบัญญัติ
ສໍານັກງານຜູ້ຕຽບການແພ່ນດິນ

ພ.ສ. ២៥៥៩

กฎມີພລອດຄຸລຍເດຊ ປ.ຮ.

ໃຫ້ໄວ້ ນ ວັນທີ ២៥ ຕຸລາຄມ ພ.ສ. ២៥៥៩

ເປັນປີທີ ៦៤ ໃນຮັກລປ່ງຈຸບັນ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยສໍານັກງານຜູ້ຕຽບການແພ່ນດິນ

พระราชบัญญัตินี้ มีบังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา จนถึงมาตรา ២៥ ประกอบกับมาตรา ៣១ มาตรา ៥៦ มาตรา ៥៥ และมาตรา ៦៥ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ១ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติສໍານັກງານຜູ້ຕຽບການແພ່ນດິນ
ພ.ສ. ២៥៥៩”

มาตรา ២ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“เลขานิการ” หมายความว่า เลขานิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขานิการ รองเลขานิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕ สำนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) เพย์พร่าวิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียน ตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกพระบรมราชโองการเปลี่ยนแปลงหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของเลขานิการ รองเลขานิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การแต่งตั้ง การแต่งตั้ง วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขานุการ รองเลขานุการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑

(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น

(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน

(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน

(๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๑๐) การเผยแพร่องค์ความรู้สารที่เป็นสาระณะในครอบครองของสำนักงานในรูปแบบ ที่คนพิการและผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ด้วย

(๑๑) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขานุการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้นโดย ความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๘ เลขานุการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เลขานุการมีภาระการดำเนินการตามที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำเนินการตามที่ได้รับแต่งตั้งต่อ กัน เกินสองวาระ ไม่ได้

มาตรา ๕ เอกाहิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และติข้องผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง

(๒) วางระเบียบที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน

(๓) วางระเบียบที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เอกাহิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เอกाहิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด

ระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนดตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอ งบประมาณรายจ่ายต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงาน ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำบคุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประยุทธ และได้ผลตามเป้าหมายเพียงได้ แล้วทำการรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะกรรมการโดยไม่ซักซ้ำ

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ โดยให้เริมนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๗ บรรดา率เบียน ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งให้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียน ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจสอบการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนาرمณ์ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ๒๕๕๒

พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

๑. เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนาการมติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. วันบังคับใช้

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๓. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

๑) บทนิยาม

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“เลขานิการ” หมายความว่า เลขานิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๒) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

กำหนดให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยกิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่เลขานิการ รองเลขานิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

๓) อำนาจหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

กฎหมายได้กำหนดให้สำนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดินและให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียนตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่นองค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

๔) อำนาจหน้าที่ของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน

ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาริการ รองเลขาริการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาริการ รองเลขาริการและพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษสำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานเป็นการชั่วคราว

(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น

(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน

(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวทางปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน

(๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาริการ รองเลขาริการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาริการ รองเลขาริการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน

(๑๐) การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นสาธารณะในครอบครองของสำนักงานในรูปแบบที่คุณพิการและผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ด้วย

(๑๑) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ติดตามแต่งตั้น

๕) เลขาริการสำนักงานผู้ติดตามแต่งตั้น

กำหนดให้มีเลขาริการสำนักงานผู้ติดตามแต่งตั้น ซึ่งประธานผู้ติดตามแต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ติดตามแต่งตั้น เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ติดตามแต่งตั้น โดยเลขาริการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกิน ๖๕ ปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิประสบการณ์และความสำเร็จในการบริหาร

ทั้งนี้ ให้เลขาริการมีภาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองคราวไม่ได้

๖) อำนาจหน้าที่ของเลขาริการสำนักงานผู้ติดตามแต่งตั้น

กฎหมายได้กำหนดให้เลขาริการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ติดตามแต่งตั้น และให้มีอำนาจ ดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

ทั้งนี้ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาริการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาริการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแหenk็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ติดตามแต่งตั้นและผู้ติดตามแต่งตั้นปรึกษาหารือ และเห็นชอบร่วมกันกำหนด

๗) การดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงานผู้ติดตามแต่งตั้น

กำหนดให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแต่งตั้น และไม่อยู่ในความรับผิดชอบ การบังคับคดี และกำหนดให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี และส่งผู้สอบบัญชี ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี โดยกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีพร้อมทั้งให้ทำการตรวจสอบบัญชีและการเงินทุกประเภท ตลอดจนประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงานโดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตาม

วัตถุประสงค์ ประทัยด้ และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชี ต่อรัฐสภาและคณะกรรมการนิติกรโดยไม่ซักข้า

ให้โอนบรรดาภิจาร ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามกฎหมายนี้ และให้อว่า บรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายนี้

ทั้งนี้ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ชึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ใน วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เป็นเลขาธิการตามกฎหมายนี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่า จะครบวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และให้บรรดา率为บ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ชึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือกฎหมายนี้

ข.

ประวัติและความเป็นมาในกระบวนการการตราพระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ *

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....
(ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนาرمณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

*ที่มา : กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา, เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... , อ.พ. ๒/๒๕๕๒.

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ติดตามการแผ่นดิน พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ติดตามการแผ่นดิน พ.ศ. .... มีผู้เสนอให้สภา
ผู้แทนราษฎรพิจารณารวมจำนวน ๒ ฉบับ คือเสนอโดยผู้ติดตามการแผ่นดิน เมื่อวันพุธที่ ๑๑
มิถุนายน ๒๕๕๑ เพื่อให้สภาร่างพระราชบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่ง^๑
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่โดยที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติ
เกี่ยวกับการเงิน จะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๔๒ วรรคสอง ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้ส่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปให้
นายกรัฐมนตรีพิจารณารับรอง และนายกรัฐมนตรีได้พิจารณารับรองแล้ว เมื่อวันพุธที่ ๒๓ กรกฏาคม
๒๕๕๑ และเสนอโดยนายนิพิฐ์ อินทรสมบติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปไตย
และคณะ เมื่อวันพุธที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๑ และได้นำร่างพระราชบัญญัติตั้งสองฉบับนี้บรรจุระเบียบ
วาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันพุธที่ ๖
สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยมีเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติตั้งนี้ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่ง^๑
ราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ติดตามการแผ่นดิน เป็น
หน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่
กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนาหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ติดตามการแผ่นดิน พ.ศ. .... นี้ ผู้ติดตามการ
แผ่นดินได้เคยเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาแล้ว ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ ครั้งที่ ๖๙/๒๕๕๐ วันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๔/๒๕๕๐ วันศุกร์ที่
๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง เริ่มต้นด้วยเชื่อร่าง คำประภาก แล้วเรียง
ตามลำดับมาตราจนจบร่างโดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม และลงมติในวาระที่สาม เห็นสมควรให้
ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป แต่โดยที่นายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี ได้ยื่นคำร้องต่อ
ศาลรัฐธรรมนูญ ชี้งาคัยอำนาจตามมาตรา ๑๕๔ (๒) ของรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลมี
รัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่ากระบวนการการตรา_r่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ติดตามการ
แผ่นดิน พ.ศ. .... ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ และต่อมาศาลมีคำวินิจฉัยที่
๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ กรกฏาคม ๒๕๕๑ ความว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ติดตามการ
แผ่นดิน พ.ศ. .... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญอันมีผลทำให้ร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นอันตกไป ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม

(สำเนา)

เลขรับ ๑๐๓๗๙/๒๕๕๑ วันที่ ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาฯ

ที่ นร ๐๔๐๔/๕๕๘๐

สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้วยการเงิน

เรียน เลขานุการสภาพัฒนาฯ

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาฯ ที่ สม ๐๐๑๔/๔๖๖๐ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

๒. หนังสือสำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาฯ ด่วนที่สุด ที่ สม ๐๐๑๔/๕๗๖๑ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๑
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ดูแลราชการแผ่นดิน พ.ศ. .... จำนวน ๒ ฉบับ ซึ่งนายกรัฐมนตรี
ลงนามรับรองแล้ว

ตามที่สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาฯ ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ดูแลราชการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ดูแลราชการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ดูแลราชการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) ไปเพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรอง เนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับด้วยการเงิน นั้น

บัดนี้ สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี ได้นำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรอง
ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อเนก เพิ่มวงศ์เสนีย์

(นายอเนก เพิ่มวงศ์เสนีย์)

รองเลขานุการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ปฏิบัติราชการแทน เลขานุการนายกรัฐมนตรี

สำนักประสานงานการเมือง

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๘๘๗

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๒๙ ๙๙๐๑ ๐ ๒๒๘๘ ๓๖๗๗

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ขันธิชาติ)

ผู้อำนวยการกองลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์

หาน
A.J. ตรวจสอบ

ต่อวันที่สุด

ที่ พพ ๐๗/๓๔๕๐

สำนักงานเลขที่การซึ่งได้รับหมายเรียก	๔๖๖๗
เลขที่รับ	๑๙.๘.๒๓
วันที่	๑๙.๐๗.๒๓
เวลา	๑๐.๐๐ น.

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑๑๙๓ อาคารอีกชิม ชั้น ๒๐ ถนนพหลโยธิน
สามเสนใน พญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ รวม ๒ ฉบับ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๒ ถึง
มาตรา ๒๕๕ ได้บัญญัติให้มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน, และให้มี
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการ
ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๓๐๒ ของรัฐธรรมนูญดังกล่าวบัญญัติให้ปรับปรุง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้แล้วเสร็จภายใน
กำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การ
ดำเนินการเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงได้ปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว
โดยเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ รวม ๒ ฉบับ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... และ
๒. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดน่าเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานประธาน
รับที่ ๔๔ วันที่ ๑๙.๗.๒๓
วันที่ ๑๙.๗.๒๓ เวลา ๑๐.๐๐ น.
ส่งกลุ่มงาน พลเอก ๑๙.๗.๒๓
สำนักงานฯ ๑๙.๗.๒๓ ดำเนินการ

พลเอก

กลุ่มงานเรียบเรียง
รับที่ ๔๔ วันที่ ๑๙.๗.๒๓
วันที่ ๑๙.๗.๒๓ เวลา ๑๐.๐๐ น.

(ธีระเชช มีเพียร)

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๒๙๙ ๓๕๕๐
โทรสาร ๐ ๒๒๙๙ ๐๔๘๖
www.ombudsman.go.th

กลุ่มงานพระราชนัฐยูติและภัยตติ ๑
รับที่ ๔๔ วันที่ ๑๙.๗.๒๓
วันที่ ๑๙.๗.๒๓ เวลา ๑๐.๐๐ น.

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

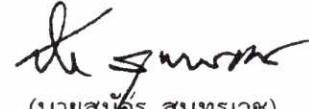
โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนาرمณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ....

(นายสมัคร สุนทรเวช)

นายกรัฐมนตรี

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“เลขอิกริ” หมายความว่า เลขอิกริสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขอิกริ รองเลขอิกริ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย และจัดทำ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกิจของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบ ร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของเลขานิการ รองเลขานิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกษ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขานิการ รองเลขานิการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนด เงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงาน เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑

(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น

(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน

(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน

(๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขานิการ รองเลขานิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขานิการ รองเลขานิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขอิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตัวราชการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตัวราชการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตัวราชการแผ่นดิน

มาตรา ๘ เลขอิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหารตามที่ประธานผู้ตัวราชการแผ่นดินและผู้ตัวราชการแผ่นดินร่วมกันกำหนด เลขอิการมีภาระการต่างดำเนินการตามที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับ แต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำเนินการตามที่ได้รับการแต่งตั้งต่อ กันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙ เลขอิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไป ตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตัวราชการแผ่นดิน และให้มีอำนาจ ดังนี้

- (๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง
- (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน
- (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขอิการ เป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขอิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแห่งก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตัวราชการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตัวราชการแผ่นดิน กำหนด

ระเบียบที่ประธานผู้ตัวราชการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตัวราชการแผ่นดิน กำหนดตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ ผู้ตัวราชการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แล้วแต่กรณี

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ได้ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือ ออกจากงานไปปฏิบัติงานได้ ฯ และให้นับเวลาห่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานสำหรับการคำนวณ บำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นที่กำหนดโดยกันเสนอก่อนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงาน เดือนเวลาตั้งแต่ล่า แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ของกลับเข้ารับราชการ หรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายใต้กำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนองงบประมาณรายจ่ายต่อคณะกรรมการเพื่อจัดสรรงบเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และแต่กรณี

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคำขอประยุតติต่อคณะกรรมการอธิการพิจารณางบประมาณของสภาพัฒนาระบบทั่วไปได้โดยตรง

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกคล้อง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สิน ของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิด แห่งการบังคับคดี และผู้ใดจะยกอายุความซึ่งเป็นข้อต่อสู้มีได้

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการ ตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลกรุใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน ของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประยศด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงได้ แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะกรรมการเพื่อ โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการ แผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เลขานุการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๙๒
ซึ่ง訂ร่างต่อແเน່ງอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขานุการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้訂ร่างต่อແเน່ງต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

มาตรา ๑๗ บรรดา率เบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน
ของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๙๒
ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมี率เบียบ ประกาศ
คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

ความเป็นมาและเหตุผลความจำเป็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. มาตรา ๒๔๒ บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒. มาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ มีผลใช้บังคับต่อไป โดยให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และให้ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญภายใต้หนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ มีบทบัญญัติที่สำคัญแยกออกเป็นสองส่วน ก่าวดือ บทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประกอบกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๒ และมาตรา ๓๐๒ ดังกล่าว บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีคุณสมบัติและลักษณะดังห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเสนอร่างกฎหมายในเรื่องนี้ รวม ๒ ฉบับ ก่าวดือ

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

๒. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

ซึ่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีความเกี่ยวพันกันในลักษณะของกฎหมายที่มีความจำเป็นต้องเสนอ พิจารณา และประกาศใช้บังคับพร้อมกัน

สาระสำคัญร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

การพิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ได้นำเอาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ มาเป็นหลักในการพิจารณาปรับปรุง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๑๓)

๒. ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ติดตามการแฝงดินโดยความเห็นชอบของผู้ติดตามการแฝงดินมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๖)

๓. ให้มีเลขานุการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ติดตามการแฝงดินแต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ติดตามการแฝงดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ติดตามการแฝงดิน (มาตรา ๗)

๔. คุณสมบัติ ภาระการต้องรับผิดชอบ และการอ่านหน้าที่ของเลขานุการ (มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

๕. ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของผู้ติดตามการแฝงดินเสนอองบประมาณรายจ่ายต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ติดตามการแฝงดินและสำนักงาน ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการอิทธิการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง (มาตรา ๑๒)

๖. ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันถัดไป โดยให้สำนักงานการตรวจสอบแฝงดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน (มาตรา ๑๔)

๗. บทเฉพาะกาล รองรับบรรดาภิการ ทรัพย์สิน เลขานุการ พนักงานและลูกจ้าง และระเบียบประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ติดตามการแฝงดิน (มาตรา ๑๕ ถึงมาตรา ๑๗)

๘. ให้ประธานผู้ติดตามการแฝงดิน รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๘)

(สำเนา)

เดชรับ ๑๐๓๘/๒๕๕๑ วันที่ ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาฯ

ที่ นว ๐๔๐๔/๕๕๙๐

สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้วยการเงิน

เรียน เลขานุการสภาพัฒนาฯ

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาฯ ที่ สพ ๐๐๑๔/๔๖๖๐ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

๒. หนังสือสำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาฯ ด่วนที่สุด ที่ สพ ๐๐๑๔/๕๗๖๑ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๑
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... จำนวน ๒ ฉบับ ซึ่งนายกรัฐมนตรี

ลงนามรับรองแล้ว

ตามที่สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาฯ ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิภร์ อินทรสมบติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) ไปเพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรอง เนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติ
เกี่ยวกับด้วยการเงิน นั้น

บัดนี้ สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี ได้นำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรอง
ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อเนก เพิ่มวงศ์เสนีย์

(นายอเนก เพิ่มวงศ์เสนีย์)

รองเลขานุการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ปฏิบัติราชการแทน เลขานุการนายกรัฐมนตรี

สำนักประสานงานการเมือง

โทร. ๐ ๒๒๒๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๘๘๘

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๘ ๙๒๐๑ ๐ ๒๒๒๘ ๓๖๗๒

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ขันธ์โชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์

รายงาน

ตรวจสอบ

(สำเนา)

เลขรับ ๓๐/๒๕๕๑ วันที่ ๙ เม.ย. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนราษฎร์

สภาพัฒนราษฎร์

ถนนอู่ทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๙ เมษายน ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาพัฒนราษฎร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติ

๒. บันทึกหลักการและเหตุผล

๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบกันมา เพื่อได้โปรดนำเสนอสภาพัฒนราษฎร์พิจารณาและหากสภาพัฒนราษฎร์ลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอ วุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) นิพิตร์ อินทรสมบดี ผู้เสนอ

(นายนิพิตร์ อินทรสมบดี)

สมาชิกสภาพัฒนราษฎร์ พระครูประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ทศพล เพ็งสัม ผู้เสนอ
(นายทศพล เพ็งสัม)(ลงชื่อ) พีระพันธุ์ สาลีรัตนวิภาค ผู้เสนอ
(นายพีระพันธุ์ สาลีรัตนวิภาค)

สมาชิกสภาพัฒนราษฎร์ พระครูประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สัมพันธ์ ตั้งเบญจผล ผู้เสนอ
(นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล)(ลงชื่อ) กัลยา โสภณพนิช ผู้เสนอ
(คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช)

สมาชิกสภาพัฒนราษฎร์ พระครูประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วิชัย ล้ำสุทธิ ผู้เสนอ
(นายวิชัย ล้ำสุทธิ)(ลงชื่อ) เนลิมชัย ศรีอ่อน ผู้เสนอ
(นายเนลิมชัย ศรีอ่อน)

สมาชิกสภาพัฒนราษฎร์ พระครูประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สมชาย ใจดี ผู้เสนอ
(นายสมชาย ใจดี)

(โปรดพิจารณา)

(ลงชื่อ) ครรชิต ทับสุวรรณ ผู้เสนอ
 (นายครรชิต ทับสุวรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
 (ลงชื่อ) อภิชาติ สุภาเพ็ง ผู้เสนอ
 (นายอภิชาติ สุภาเพ็ง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
 (ลงชื่อ) ไกรศักดิ์ ชูนหะวณ ผู้เสนอ
 (นายไกรศักดิ์ ชูนหะวณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
 (ลงชื่อ) เรวต อาเรออบ ผู้เสนอ
 (นายเรวต อาเรออบ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
 (ลงชื่อ) ฐานใจน์ ใจนกุลเสนา ผู้เสนอ
 (นายฐานใจน์ ใจนกุลเสนา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
 (ลงชื่อ) เอลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์ ผู้เสนอ
 (นางสาวเอลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
 (ลงชื่อ) ธีระชาติ ปางวิรุฬห์รักษ์ ผู้เสนอ
 (นายธีระชาติ ปางวิรุฬห์รักษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคร่วมธรรม์ ระบียงชัย
 (ลงชื่อ) สมเกียรติ พงษ์เพบูลย์ ผู้เสนอ
 (นายสมเกียรติ พงษ์เพบูลย์)

(ลงชื่อ) นาวาตรี สุธรรม ระบียงชัย ผู้เสนอ
 (สุธรรม ระบียงชัย)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคร่วมธรรม์ ระบียงชัย
 (ลงชื่อ) นริศา อดิเทพารพันธุ์ ผู้เสนอ
 (นางสาวนริศา อดิเทพารพันธุ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคร่วมธรรม์ ระบียงชัย
 (ลงชื่อ) สุทธิ ปัญญาสกุลวงศ์ ผู้เสนอ
 (นายสุทธิ ปัญญาสกุลวงศ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคร่วมธรรม์ ระบียงชัย
 (ลงชื่อ) ดันย พสุวรรณวงศ์ ผู้เสนอ
 (นายดันย พสุวรรณวงศ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคร่วมธรรม์ ระบียงชัย
 (ลงชื่อ) สาธิต ปิตุเตชะ ผู้เสนอ
 (นายสาธิต ปิตุเตชะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคร่วมธรรม์ ระบียงชัย
 (ลงชื่อ) วันนา พิมพ์
 ท่าน ตราฯ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ขันธิโตร)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานประเมินภาระ

สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์

ท่าน

ตราฯ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ดูราชการแผ่นดิน

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ดูราชการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ดูราชการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

(นายสมัคร สุนทรเวช)

พระราชบัญญัติ

นายกรัฐมนตรี

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๖๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗

พ.ศ. ....

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“เลขอิการ” หมายความว่า เลขอิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขอิการ รองเลขอิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ดอบแห่นไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย และจัดทำ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกิจของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับผู้ตรวจการ แผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วน ท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบ ร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของเลขานิการ รองเลขานิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การคัดถอน วินัย และการลงโทษ ทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกษ์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขานิการ รองเลขานิการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนด เงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงาน เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑
- (๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น
- (๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานใน สำนักงาน
- (๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขานิการ รองเลขานิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขานิการ รองเลขานิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขที่การคณหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๘ เลขที่การต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหารตามที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ร่วมกันกำหนด

เลขที่การมีภาระการดำรงตำแหน่งสืบต้นแต่เดือนที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับ แต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองภาระไม่ได้

มาตรา ๙ เลขที่การมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไป ตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจ ดังนี้

- (๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง
- (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน
- (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขที่การเป็น ผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขที่การจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแห่งก็ได้ แต่ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนด

ระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน กำหนดตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แล้วแต่กรณี

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ได้ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือออก จากราชการไปปฏิบัติงานได้ ๆ และให้นับเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานสำหรับการคำนวณ บ่าหนึ่งปีบ้านญหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นท่านองเดียวกันเสื่อมอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงาน เดือนเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างตามวรคหนึ่ง ขอกลับเข้ารับราชการ หรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายใต้กำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามวรคหนึ่ง

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ดูแลราชการแผ่นดินเสนอ งบประมาณรายจ่ายต่อคณะกรรมการเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ดูแลราชการแผ่นดินและสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ดูแลราชการแผ่นดินเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการอธิการ พิจารณางบประมาณของสภากาชาดไทยได้โดยตรง

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของ สำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบ การบังคับคดี และผู้ใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ได้

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจสอบแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการ ตรวจสอบงบดุลและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน ของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประยุกต์ และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะกรรมการรัฐมนตรี โดยไม่ซักถาม

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานผู้ดูแลราชการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ดูแลราชการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้อธิบายบรรดาภิการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ดูแลราชการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ดูแลราชการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงาน ผู้ดูแลราชการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เลขอิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๗
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขอิการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

มาตรา ๑๗ บรรดา率เบียน ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน
ของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๗
ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมี率เบียน ประกาศ
คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ดู劄การแผ่นดิน พ.ศ. ....

ความเป็นมาและเหตุผลความจำเป็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. มาตรา ๒๔๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ดู劄การแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒. มาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ดู劄การแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ มีผลใช้บังคับต่อไปภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด โดยให้ประธานผู้ดู劄การแผ่นดินเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ดู劄การแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

แต่โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีบทบัญญัติที่สำคัญแยกออกเป็นสองส่วน ก่อตัวคือ บทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ดู劄การแผ่นดิน และสำนักงานผู้ดู劄การแผ่นดิน แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ดู劄การแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระ ในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ดู劄การแผ่นดินในครั้งนี้ จึงจำเป็นต้องเสนอร่างกฎหมายออกเป็น ๒ ฉบับ ก่อตัวคือ

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ดู劄การแผ่นดิน พ.ศ. ....

๒. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ดู劄การแผ่นดิน พ.ศ. ....

ซึ่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวมีความเกี่ยวพันกันในลักษณะของกฎหมายที่จำเป็นต้องเสนอพร้อมกัน

สาระสำคัญร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ดู劄การแผ่นดิน สรุปได้ดังนี้

๑ ชื่อสำนักงาน

รัฐธรรมนูญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔๒ วรรคหก บัญญัติ “ให้มีสำนักงานผู้ดู劄การแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระ ในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ดังนั้น จึงได้แก้ไขชื่อสำนักงานจาก “สำนักงานผู้ดู劄การแผ่นดินของรัฐสภา” เป็น “สำนักงานผู้ดู劄การแผ่นดิน” เพื่อให้เป็นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๒ การกำกับดูแลสำนักงาน

รัฐธรรมนูญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๒ วรรคสอง บัญญัติ “ให้ผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาประชุมและเลือกกันเองให้คุณหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา” ดังนั้น ในการกำกับดูแลสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน จากให้อ่ายံภายใต้การกำกับดูแลของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา จึงแก้ไขเป็นให้อ่ายံภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๕) และแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจในการออก ระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่น ของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในเรื่องการกำกับดูแล สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๖) เพื่อให้เป็นสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๓ อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

รัฐธรรมนูญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๔ บัญญัติให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๕)

๔ การขอประญัดติ กรณีงบประมาณที่ได้จัดสรรให้เพียงพอ

รัฐธรรมนูญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๘ วรรคท้าย บัญญัติ “ให้องค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เห็นว่าได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอสามารถเสนอคำขอประญัดติต่อคณะกรรมการธารণการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง” ดังนั้น เพื่อให้เป็นสอดคล้อง กับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงกำหนดให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของ อัญญัดติ ผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถเสนอคำขอประญัดติต่อคณะกรรมการธารণการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง (มาตรา ๑๓)

๕.ประเด็นอื่น ๆ

แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

**การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....
ในชั้นสภาพัฒนราษฎร**

สภาพัฒนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ทั้งสองฉบับ ซึ่งได้เสนอโดย ผู้ตรวจการแผ่นดิน และโดย นายนิพิฐ์ อินทรสมบัติ ไปพร้อมกัน ในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาพัฒนราษฎร ชุดที่ ๗๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันพุธที่สุดที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดยที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวพร้อมกันไป และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการอธิการวิสามัญชั้นคณะกรรมการ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการอธิการ โดยถือเป็นการร่างพระราชบัญญัติซึ่งเสนอโดยผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหลักในการพิจารณาและกำหนดการประชุมต่อไปใน ๗ วัน ตามข้อบังคับการประชุมสภาพัฒนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๗๓

คณะกรรมการอธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... จำนวน ๓๖ คน ประกอบด้วย

(๑) นายนิพิฐ์ อินทรสมบัติ	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายสงวน พงษ์มณี	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) ศาสตราจารย์คิริราช เจริญพาณิช	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายประกอบ รัตนพันธ์	เป็นเมฆกคณะกรรมการ
(๕) นายอภิชาต ศักดิ์เครชฐ์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๖) นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
(๗) นายเกรียงศักดิ์ ฝ่ายลีสัม	(๘) นายกฤชาภรณ์ เสียมภักดี
(๙) นายโกรวิทย์ ธรรมนา	(๑๐) นายคำดา แคนบุญจันทร์
(๑๑) นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	(๑๒) นายณพจน์สกร ทรัพยลิทธิ์
(๑๓) นายณวิล ไพรสอนท์	(๑๔) นายทวีวนัน ฤทธิ์ฤาษัย
(๑๕) นายเทียนชัย ปืนวิเศษ	(๑๖) นายธงชาติ รัตนวิชา
(๑๗) นายธีระ ไตรสรณกุล	(๑๘) นายนิกร จำนำง
(๑๙) นายนิพนธ์ ยะกิมี	(๒๐) พันตำรวจโท นกุล แสงศิริ
(๒๑) พลตำรวจตรี ประจำบ้าน เบ้าอินทร์	(๒๒) นายประเสริฐ บุญชัยสุข
(๒๓) นางสาวผ่องศรี ธรรมภูมิ	(๒๔) นายพินิจ จันทร์สมบูรณ์
(๒๕) นายไฟโรจน์ อิสระเสริพงษ์	(๒๖) นายภิรมย์ ศรีธาตุ
(๒๗) นายภิรมย์ พลวิเศษ	(๒๘) นายวิเชียร อุ่ดมคัດดี

(๒๙) พันเอก วินัย สมพงษ์	(๓๐) นายวิพัฒน์ คงมาลัย
(๓๑) นายวิรช ร่มเย็น	(๓๒) นายวุฒิพงษ์ นามบุตร
(๓๓) นายสรวุธ อ่อนละมัย	(๓๔) นายสุนัย จุลพงศ์ธร
(๓๕) นายสุรันต์ จันทร์พิทักษ์	(๓๖) นายอนุชา บูรพชัยศรี

เมื่อคณะกรรมการอิการวิสามัญได้พิจารณาแล้ว ได้เสนอว่า พระราชนูญได้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาและข้อสังเกตของคณะกรรมการอิการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันพุธที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง แล้วได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในมาตรา ๑๐ วรรคสอง ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้มีเนื้อความที่สอดคล้องกับเนื้อความที่เพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการอิการ ตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งคณะกรรมการอิการไม่ขัดข้อง และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบกับการแก้ไขใหม่ ในที่ประชุม

นอกจากนี้ คณะกรรมการอิการได้ขอถอนข้อสังเกตของคณะกรรมการอิการออกจากรายงานของคณะกรรมการฯ และขอให้นำบันทึกหลักการและเหตุผล ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้เสนอ มาใส่ไว้ในรายงานของคณะกรรมการอิการ เพื่อให้สอดคล้องตามความเป็นจริงต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากเกิดความคลาดเคลื่อนของเอกสารที่สับสนในส่วนของบันทึกหลักการ และเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ กับบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตามที่นายนิพิภูว์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ โดยปรากฏว่า ในส่วนของบันทึกหลักการและเหตุผล ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้เสนอหนึ่น ได้มีการระบุมาตรา ๒๕๒ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ไว้ในเนื้อความตามข้อสังเกตของคณะกรรมการอิการฯ และ

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภา กล่าวคือ ลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๔๗ เสียง ไม่เห็นชอบ ๒๔๖ และงดออกเสียง ๑๐ เสียง และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐๒ ต่อไป

การพิจารณาคดีกษัตริย์พระราชนักบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๖^{*} ของวุฒิสภา

เมื่อที่ประชุมสภा�ผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีคำวินิจฉัยให้คณะกรรมมาธิการวิสามัญกิจกรรมวุฒิสภาก่อนได้หรือจะเสนอให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมมาธิการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๗๖ และในคราวประชุมคณะกรรมมาธิการวิสามัญกิจกรรมวุฒิสภา เมื่อวันจันทร์ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมมาธิการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณวุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาศึกษาเรื่องพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเมื่อสภा�ผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้วให้คณะกรรมมาธิการฯ ดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการต่อวัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาร่วมกับพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

* ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๖ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๗ ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาพแหนกราชภรรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณาตามขอบหมายให้คณะกรรมการมาอธิการสามัญประจำวันเพื่อทราบและดำเนินการต่อไปได้ แต่ถ้าคณะกรรมการไม่เห็นด้วย ให้ประธานวุฒิสภาจัดตั้งคณะกรรมการมาอธิการวิสามัญขึ้นและดำเนินการต่อไปได้ แต่ถ้าคณะกรรมการไม่เห็นด้วย ให้ประธานวุฒิสภาจัดตั้งคณะกรรมการมาอธิการดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาพแหนกราชภรรมมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการมาอธิการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาก่อนการต่อไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป”.

ประกาศสภาพัฒนรายงาน
เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ....

ด้วยในคราวประชุมสภาพัฒนรายงาน ครั้งที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพนธ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ประกอบด้วย

๑. นายกฤษดาภรณ์ เสียมภักดี
๒. นายเกรียงศักดิ์ ฝ่ายสีงาม
๓. นายโกวิทย์ ธรรมชาติ
๔. นายคำตา แคนบุญจันทร์
๕. นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์
๖. นายณพจน์สกร ทรัพยสิทธิ์
๗. นายถวิล ไพรสารท์
๘. นายทวีวนัน ฤทธิ์ชาชัย
๙. นายเทียนชัย ปันวิเศษ
๑๐. นายธงชาติ รัตนวิชา
๑๑. นายธีระ ไตรสรณกุล
๑๒. นายนิกร จำนำง
๑๓. นายนิพนธ์ อะกีมี
๑๔. นายนิพนธ์ อินทรสมบัติ
๑๕. พันตำรวจโท นุกูล แสงศรี

๑๖. นายประกอบ รัตนพันธ์
 ๑๗. พลตำรวจตรี ประจวบ เปาอินทร์
 ๑๘. นายประเสริฐ บุญชัยสุข
 ๑๙. นางสาวฟองครี ชา拉ภูมิ
 ๒๐. นายพินิจ จันทร์สมบูรณ์
 ๒๑. นายไพรожน์ อิสระเสริฟงษ์
 ๒๒. นายภิรมย์ พลวิเศษ
 ๒๓. นายภิรมย์ ศรีชาต
 ๒๔. นายวิเชียร อุดมศักดิ์
 ๒๕. พันเอก วินัย สมพงษ์
 ๒๖. นายวิพัฒน์ คงมาลัย
 ๒๗. นายวิรัช รุ่มเย็น
 ๒๘. นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์
 ๒๙. นายวุฒิพงษ์ นามบุตร
 ๓๐. ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช
 ๓๑. นายสงวน พงษ์มนี
 ๓๒. นายสราฐ อ่อนละม้าย
 ๓๓. นายสุนัย จุลพงษ์ชร
 ๓๔. นายสุรันต์ จันทร์พิทักษ์
 ๓๕. นายอนุชา บูรพชัยศรี
 ๓๖. นายอภิชาต ศักดิ์เกรียง
 จึงประกาศให้ทราบทั่วไป

ประกาศ ณ วันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ชัย ชิดชอบ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ....

สภาพัฒนราษฎร

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ ๓๔๙๙/๒๕๖๑

(สำเนา)

สถาบันราชภัฏ
ถนนยุทธหงส์ ถนน ๑๐๓๐

๗๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสถาบันราชภัฏ

สังกัดสำนักงาน ร่างพระราชบัญญัติคังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการบริหารวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสถาบันราชภัฏ ได้ลงมติรับอนุสัตการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการบริหารวิสามัญขึ้น คณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการบริหารวิสามัญนี้ประกอบด้วย

๑. นายกฤษฎาภรณ์ เกษมภักดี	๒. นายเกรียงศักดิ์ ฝ่ายสิงาม
๓. นายไกวิทย์ ธรรมชาติ	๔. นายคำชา แก่นบุญจันทร์
๕. นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	๖. นายยุพจน์สกร ทรัพย์สิทธิ์
๗. นายอาทิต ไพรสวรรค์	๘. นายทวีพันธ์ ฤทธิ์ฤาษบ
๙. นายเทียนชัย ปั่นวิเศษ	๑๐. นายชงชาติ รัตนวิชา
๑๑. นายธีระ ไตรสรณกุล	๑๒. นายนิกร จำนำง
๑๓. นายนิพนธ์ ยะกีมี	๑๔. นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ
๑๕. พันตำรวจโท บุญฤทธิ์ แสงศรี	๑๖. นายประกอบ รัตนพันธ์
๑๗. พลตำรวจตรี ประจวน เป้าอินทร์	๑๘. นายประเสริฐ บุญชัยสุข
๑๙. นางสาวผ่องศรี ตราภูมิ	๒๐. นายพินิจ จันทร์สมบูรณ์
๒๑. นายไพรожน์ อิสระเสริพงษ์	๒๒. นายภิรัมย์ พลวิเศษ
๒๓. นายภิรมณ์ ศรีชาตุ	๒๔. นายวิเชียร ฤคศักดิ์
๒๕. พันเอก วินัย สมพงษ์	๒๖. นายวิพัฒน์ คงมาลัย
๒๗. นางวิรัช ร่มเย็น	๒๘. นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์
๒๙. นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	๓๐. ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพาณิช
๓๑. นายสงวน พงษ์มณฑล	๓๑. นายสราฐ อ่อนละมัย
๓๓. นายสุนัย จุลพงศ์ชร	๓๔. นายธรัตน์ จันทร์พิทักษ์
๓๕. นายอนุชา บูรพาชัยศรี	๓๖. นายอภิชาต ศักดิ์เครมร្ត

บัดนี้ คณะกรรมการชิการวิสามัญได้พิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา
เพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ศรีราชา เจริญพานิช

(ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช)

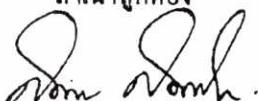
รองประธานคณะกรรมการชิการ คณที่สอง

แทนประธานคณะกรรมการชิการวิสามัญ

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๑๔๕๕ ๒๖๓๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๑๔๕๕ ๒๖๓๗

สำเนาถูกต้อง^๒

(นายสมพร กัมภิรานันท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

วัชรี / ร่าง

ศศมน / พิมพ์

ชุพงศ์ / ตรวจ

ท่าน กรุงที่ ๐

วัชรี

ศศิดิศ

ท่าน กรุงที่ ๒

ชุพงศ์

จินดีประเสริฐ

ท่าน กรุงที่ ๓

วัชรี

อัครเดช

รายงานของคณะกรรมการชิการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่สิบคี่ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดเปรียญติดภัยใน ๙ วัน โดยให้ถือเอาว่างพระราชบัญญัติของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหลักในการพิจารณา นั้น

บันทึก คณะกรรมการชิการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. กี่ประชุมคณะกรรมการชิการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายนิพิฐ์ อินทรสมบัติ	เป็นประธานคณะกรรมการชิการ
(๒) นายสงวน พงษ์มณี	เป็นรองประธานคณะกรรมการชิการ คนที่หนึ่ง
(๓) ศาสตราจารย์ศรีราช เจริญพาณิช	เป็นรองประธานคณะกรรมการชิการ คนที่สอง
(๔) นายอภิชาต ศักดิ์เศรษฐี	เป็นเลขานุการคณะกรรมการชิการ
(๕) นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการชิการ
(๖) นายประกอบ รัตนพันธ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการชิการ

๒. คณะกรรมการชิการวิสามัญได้มีมติตั้ง นางวัชรี ดวงจิตร์ วิทยากร ๕ สำนักกรรมการชิการ ๒ สำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการชิการ ตามข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผลการพิจารณา

เรื่องร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำประ rage

มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอส่วนความเห็น

นายอุทัย ฤทธิพงษ์ ขอส่วนความเห็นโดยขอให้แก้ไขความในมาตรา ๖ (๒) เป็นดังนี้
 “(๒) การกำหนดค่าແහນ່ງ อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน ဆซชະໄຫ້ຫຼັກສົດຂອງທັກຊື່
 ຂອງເລຂາທິການ ຮອງເລຂາທິການ ພັນການ ແລະ ລູກຈັງຂອງສໍານັກງານ”

นายธงชาติ รัตนวิชา ขอส่วนความเห็นโดยขอให้ตัดความในมาตรา ๖ (๑๐) ออกทั้งหมด
 เป็นดังนี้

“(๑๐) ການຕ່າງປະເທດກ່ຽວຂ້ອງມີຄວາມຮັບຮັດກ່ຽວຂ້ອງມີຄວາມຮັບຮັດ”

มาตรา ๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอส่วนความเห็น

นายอภิชาต ศักดิ์ศรีวงศ์ ขอส่วนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง
 เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ เลขາທິການຕ້ອງເປັນຜູ້ມີຄວາມເປັນການທຳກຳມີຄວາມຫຼັກສົດ
 ເປັນທີປະຈຸກ່າຍ ມີສັນພາບໃຫຍ້ໂດຍການເກີດ ມີອາຍຸໄໝເກີນທີ່ເປັນຈິງສົບຫຼັກສົດ
 ແລະ ມີຄຸນຫຼັກສົດ ປະສົບການ ແລະ ມີຄຸນຫຼັກສົດ ປະສົບການ
 ແລະ ຄວາມສໍາເລົງໃນການບໍລິຫານຕາມທີ່ປະຈຸກ່າຍ ຜູ້ອໍານວຍການແຜ່ນດິນແລະ ຜູ້ອໍານວຍການແຜ່ນດິນ
 ອ່ານວ່າມີຄວາມສໍາເລົງໃນການບໍລິຫານຕາມທີ່ປະຈຸກ່າຍ ຜູ້ອໍານວຍການແຜ່ນດິນແລະ ຜູ້ອໍານວຍການແຜ່ນດິນ

นายสุนัย ฉลพงศ์ชรา และ นายพินิจ จันทร์สมบูรณ์ ขอสงวนความเห็นโดยขอให้เพิ่มความในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ เอกธิการต้องเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในระบบธุรกิจ มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอาชญากรรมเกิน限度ที่เป็นริบูณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหารงานที่ประisanผู้ตรวจสอบการแผ่นดินและผู้ตรวจสอบการแผ่นดินร่วมกันกำหนด”

นายสุวัน พงษ์มณี ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ เอกธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอาชญากรรมเกิน限度ที่เป็นริบูณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหารงานที่ประisanผู้ตรวจสอบการแผ่นดินและผู้ตรวจสอบการแผ่นดินร่วมกันกำหนด

“เอกธิการมีภาระการดำเนินการตามที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำเนินการแทนต่อไปได้ต่อเมื่อได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำเนินการแทนต่อเมื่อได้รับการแต่งตั้ง”

มาตรา ๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

มีการแก้ไข

นิกรณ์การขอสงวนความเห็น

นายนิพิฐ์ อินทรสมบูรณ์ ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพาณิช นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์ และนายธงชาติ รัตนวิชชา ขอสงวนความเห็นโดยขอให้กลับไปใช้ความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง และวรรคสาม ความร่างเดิม เป็นดังนี้

“ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือ ออกจากงานไปปฏิบัติงานได้ ฯ และให้นับเวลาห่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานสำหรับการคำนวณ ปานหนึ่งปีนาทีหรือประ โยชน์ตอบแทนอื่นท่านองเดียวกันเสมือนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงาน เดือนเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ขอกลับเข้ารับราชการ หรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอส่วนความเห็น

นายนิพิฐ์ อินทรสมบัติ ศาสตราจารย์ศรีราช เจริญพาณิช นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์ และนายธงชาติ รัตนวิชัย ขอส่วนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ วรรคสอง ตามร่างเดิม เป็นดังนี้

“ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคำขอเบรุตติต่อคณะกรรมการบริหารงบประมาณของสภาผู้แทนราษฎร ได้โดยตรง”

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอส่วนความเห็น

นายอุ้นชัย ฉลุพงศ์ ขอส่วนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖ ให้เลขานุการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คำนงพระราชนบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งคำร่างด้วยแบบอยู่ในวันที่พระราชนบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อสิ้นสุดภารกิจหมายความพระราชนบัญญัตินี้ แล้วให้ตัวรัฐสภาแต่งตั้งให้ขึ้นกว่าจะตรัษฎณ์มีภาระดังต่อไปนี้ตามกฎหมายดังในมาตรา ๙ โดยเร็ว”

มาตรา ๑๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘

ไม่มีการแก้ไข

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมการชิการ

คณะกรรมการชิการได้พิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... เริ่มตั้งแต่บันทึกหลักการและเหตุผล ซึ่งร่างพระราชบัญญัติ คำปรารก แล้วพิจารณาเรียงลำดับมาตรา จนจบร่างแล้วเห็นว่ามีข้อสังเกตที่สมควรเสนอให้ที่ประชุมสถาบันราชภัฏเทเนร่ายถูรได้พิจารณา ดังนี้

โดยที่ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ได้มีการเสนอให้ สถาบันราชภัฏเทเนร่ายถูรพิจารณา จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... นายนิพิฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ และในคราวประชุมสถาบันราชภัฏเทเนร่ายถูร เมื่อวันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุม ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ทั้ง ๒ ฉบับ โดยให้ถือเอา ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอเป็นหลักในการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการชิการพิจารณาเห็นว่า ในส่วนของเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว มิได้มีการระบุ บทบัญญัติในมาตรา ๒๕๒ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่กำหนด สาระสำคัญว่าด้วยการให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และครบถ้วน คณะกรรมการชิการจึงเห็นชอบให้เพิ่มสาระสำคัญดังกล่าวไว้ในเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ในร่างที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอ เป็นดังนี้

เหตุผล

“โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๒ วรรคหก บัญญัติให้มีสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๕. ได้เดนอ้างพระราชบัญญัติดามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม และข้อสังกัดของ
คณะกรรมการธิการวิสามัญ นาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายอภิชาต พักดีศรรษ์)

เลขานุการคณะกรรมการธิการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่ กฎหมายบัญญัติ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนามณฑของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้อง ตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พระราชบัญญัตินี้มีบังคับอยู่ตั้งแต่วันถัดจากวันการจัดตั้งสิทธิและเสรีภาพของ
บุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอนกันมาตรา ๑๑ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยนี้อยู่ได้ให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
“เลขอิกร” หมายความว่า เลขอิกรสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระต่อวัสดุธรรมผู้ถูก
มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ดูแลราชการแผ่นดินโดยความเห็นชอบ
ร่วมกันของผู้ดูแลราชการแผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อุปสรรคได้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขाओการ รองเลขাওการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและ ประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วย การประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕ ส่านักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย และสร้างทักษะเชิงคิดเห็นเกี่ยวกับภารกิจงบประมาณของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียนตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้担当ตำแหน่ง ทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ติดตามการแผ่นดินฟื้กฟูและผู้ติดตามการ
แผ่นดินปรึกษาหารือและตรวจสอบร่วมกันของผู้ติดตามการแผ่นดินฟื้กฟูและผู้ติดตามการ
ประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่น
ในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขานุการ รองเลขานุการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงาน เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑

- (๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตรากำลังตามแบบแผนและประโยชน์ตอบแทนอื่น
- (๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน
- (๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขाओิการ รองเลขाओิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขाओิการ รองเลขाओิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
ระบุนี้หรือประกาศตามครุฑนี้ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขाओิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๘ เลขाओิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบรูณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้ ตามระบุนี้ที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน บังคับใช้และห้ามครอบครัวมีอำนาจกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เลขाओิการมีภาระการดำรงตำแหน่งสืบต่อกันต่อไปจนกว่าจะได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับ แต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙ เลขाओิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไป ตามกฎหมาย ระบุนี้ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจ ดังนี้

- (๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง
- (๒) วางระบุนี้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน
- (๓) วางระบุนี้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขานิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขานิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ทรงวิจารณ์การแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ทรงวิจารณ์การแผ่นดินกำหนด

ระเบียบที่ประธานผู้ดูแลรายการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ดูแลรายการแผ่นดิน
กำหนดตามวรรคหนึ่งให้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๑ ผู้ดูแลการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นแล้วแต่กรณี

ในการแก้ไขข้อบกพร่องที่มีอยู่ในกฎหมายนี้ ให้สูงกว่าเดิม แต่ไม่ได้หมายความว่าจะต้องยกเว้นกฎหมายเดิมทั้งหมด แต่จะเพิ่มเติมให้เป็นไปตามความต้องการของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนองบประมาณรายจ่ายต่อคณะกรรมการบริเพื่อจัดสรรงเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงาน ให้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และแต่งตั้ง

ໃນການີ້ສໍາຜົນການເທົ່າງຂ່າຍຂາຍກາຍຊ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບກາວຮັດຕາໄຟໄຟເພິ່ນພອດ
ໃຫ້ສໍາຜົນການໂດຍຕາມເທົ່ານອຍຮ່າງດັນຂອງຜູ້ຕ່າງຮອດກາຮັດຕິນເສດຂໍ້ຂອນຂ່າຍສູ່ຕິດຫຼາຍການສືບຕາມ
ພື້ນຖານນະບໍ່ຂ່າຍກາຍທີ່ເປັນການກ່າວກ່າວໃຫ້ໂດຍ

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการป้องรอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงาน

ทรัพย์สินของล่านักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบต่อการบังคับคดี 除非财产为国有土地，否则不受司法管辖

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชี
ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันล็อกปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจสอบแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการ
ตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน
ของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นถึงว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประยุต
และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วท่ารายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะกรรมการ
โดยไม่ซักซาน

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดาภิจาร ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง
และเงินงบประมาณของสำนักงานผู้ดูแลรายการแผ่นดินของรัฐสภาพานพระราชนูญดิปะกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยผู้ดูแลรายการแผ่นดินของรัฐสภาพา พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชนูญดินนี้

ให้ดีอ้วนบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ
รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง
ในสำนักงานผู้ดูแลรายการแผ่นดินของรัฐสภาพานเป็นการชั่วคราวตามพระราชนูญดิปะกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยผู้ดูแลรายการแผ่นดินของรัฐสภาพา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ดูแลรายการ
แผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชนูญดินนี้

มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ดูแลรายการแผ่นดินของรัฐสภาพา
ตามพระราชนูญดิปะกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ดูแลรายการแผ่นดินของรัฐสภาพา พ.ศ. ๒๕๔๒
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชนูญดินนี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชนูญดินนี้
และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๗ บรรดา率为เบี้ยบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ดูแลรายการแผ่นดิน
ของรัฐสภาพานพระราชนูญดิปะกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ดูแลรายการแผ่นดินของรัฐสภาพา พ.ศ. ๒๕๔๒
ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชนูญดินนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบี้ยบ ประกาศ
คำสั่ง หรือมติดตามพระราชนูญดิปะกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ดูแลรายการแผ่นดินหรือพระราชนูญดินนี้

มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ดูแลรายการแผ่นดินรักษาการตามพระราชนูญดินนี้

รายงาน

การพิจารณาศึกษาร่างพระราชนิญญาติ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

(ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ปีที่ ๑๓๐)

ข ๑

คณะกรรมการอิการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

และติดตามการบริหารงบประมาณ

วุฒิสภา

สำนักกรรมการฯ

สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการอิทธิการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา

ที่ ๑ สา (กมธ) ๐๐๑๐/(ร ๓)

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๓๖)

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สนับสนุนติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพนธ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และที่ประชุมคณะกรรมการอิทธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภา วันจันทร์ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการอิทธิการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ ซึ่งกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายจิตติพจน์ วิริยะโรจน์	ประธานคณะกรรมการอิทธิการ
๒. พลตำรวจเอก สุนทร ชัยชัย	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการอิทธิการ
๓. นายไพบูลย์ นิติตะวัน	รองประธานคณะกรรมการอิทธิการ คนที่หนึ่ง
๔. ร้อยโท ภูมิศักดิ์ ทรงหยก	รองประธานคณะกรรมการอิทธิการ คนที่สอง
๕. ศาสตราจารย์วีรัติ พานิชย์พงษ์	รองประธานคณะกรรมการอิทธิการ คนที่สาม
๖. พันตำรวจเอก สนธยา แสงแก้ว	รองประธานคณะกรรมการอิทธิการ คนที่สี่
๗. พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาอนพงศ์	รองประธานคณะกรรมการอิทธิการ คนที่ห้า
๘. นายเรืองไกร ลิกิจวัฒนะ	โழกคณะกรรมการอิทธิการ
๙. นายรักษ์พงษ์ ณ อุบล	โழกคณะกรรมการอิทธิการ
๑๐. นายคำนูณ สิงห์สามาน	กรรมการอิทธิการ
๑๑. นายทวีศักดิ์ คิดบรรจง	กรรมการอิทธิการ
๑๒. นายแวดีอราเม มะมิงจิ	กรรมการอิทธิการ
๑๓. นางสาวเกศลิน แซวัฒนา	กรรมการอิทธิการ
๑๔. นายยุทธนา ยุพฤทธิ์	เลขานุการคณะกรรมการอิทธิการ
๑๕. นายบวรศักดิ์ คงเสน	รองเลขานุการคณะกรรมการอิทธิการ

บัดนี้...

บันทึกคณะกรรมการอิทธิการได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานดังกล่าวต่อที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) จิตติพจน์ วิริยะโรจน์

(นายจิตติพจน์ วิริยะโรจน์)

ประธานคณะกรรมการธุการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
และติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

४५

(นางสาวศิริวรรณ ฤกษ์วิสาข์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะนราธิการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
และติดตามการบริหารงบประมาณ

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

สำนักกรรมการอิกร ๒

กลุ่มงานคณะกรรมการธุรการ กิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญฯ

ໂກ. ០ ២៨៣១ ៩១៧៤-៩

ପ୍ରକାଶ ଓ ପ୍ରକାଶକ ଲୋକ

ໂທ. ៨ ខេត្តពោធិ៍ – ៣ (ស្រុកថ្មីសាស្ត្រងារីឡូនលើគ្រប់រាជការ) ខេត្តពោធិ៍ នគរបាលបាយ/ខេត្ត

(*W. E. B. DuBois, W. E. B. DuBois, W. E. B. DuBois*)

รายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

(ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖)

ของคณะกรรมการอธิการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ
วุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
เป็นพิเศษ วันพุธที่สุดที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)
และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ
เป็นผู้เสนอ) และที่ประชุมคณะกรรมการอธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภา วันจันทร์ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑
ได้มอบหมายให้คณะกรรมการอธิการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ
วุฒิสภา พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการอธิการได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ
ดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการอธิการ

คณะกรรมการอธิการได้ดำเนินการโดยเชิญบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล
ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑.๑ นายพิเชต สุนทรพิพิธ สมาชิกวุฒิสภา สรรหา : ภาครัฐ

อดีตผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑.๒ นายจำเนศ สามประคำ สมาชิกวุฒิสภา สรรหา : ภาครัฐ

อดีตเลขานุการวุฒิสภา

๑.๓ สถาบันพระปกเกล้า

- ศาสตราจารย์กิตติคุณบวรศักดิ์ อุวรรณโณ เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

๑.๔ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑.๔.๑ ศาสตราจารย์ศรีราช เจริญพาณิช เลขาธิการ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑.๔.๒ นายปรีดา เวทยางค์ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

๑.๔.๓ นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธุ์ นิติกรอาวุโส

นอกจากนี้ ยังได้ศึกษาจากเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. ผลการพิจารณา

คณะกรรมการอธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) แล้ว โดยร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว มีเนื้อหาสาระและบทบัญญัติที่เหมือนกัน คณะกรรมการอธิการมีความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดิน และนายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ เป็นร่างพระราชบัญญัติที่นำความในหมวด ๓ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นหลักในการพิจารณาปรับปรุง และได้แยกบทบัญญัติว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินออกจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... โดยจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติอีกฉบับหนึ่งต่างหาก ซึ่งเนื้อหาสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... นี้ ในหลักการยังคงเป็นไปตามที่บัญญัติไว้เดิมในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ได้บัญญัติเพิ่มเติมในส่วนของอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อให้รองรับกับอำนาจหน้าที่ใหม่ของผู้ตรวจการแผ่นดินในการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเพื่อให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น อาทิ

- การประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการ ส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชน เกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามความใน (๕) ของร่างมาตรา ๕

- การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลภายนอกมาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามความใน (๕) ของร่างมาตรา ๖

- การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมและแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงาน ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามความใน (๗) ของร่างมาตรา ๖

- การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขाओิการ รองเลขাওิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามความใน (๘) ของร่างมาตรา ๖ เป็นต้น

๒.๒ ร่างมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ความว่า “โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน” เป็นเรื่องที่บัญญัติขึ้นมาใหม่ ซึ่งโดยหลักการ ในส่วนของการดำเนินงานผู้ตรวจการแผ่นดินมิได้ดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการ และไม่มีลักษณะเป็นองค์อำนาจ โดยผู้ตรวจการแผ่นดินแต่ละคนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยอิสระ เว้นแต่ การดำเนินงานในเรื่องการบริหารจะต้องมีการประชุมหารือร่วมกัน ซึ่งองค์กรผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ทางด้านใกล้กันโดยสันติวิธีและยึดหลักของการหารือและทางท่องอกร่วมกัน จึงต้องมีการบัญญัติความว่า “โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน” ไว้ในมาตราดังกล่าว

ทั้งนี้ การให้ความเห็นชอบร่วมกันดังกล่าว หมายถึง การให้ความเห็นชอบร่วมกันของประธานผู้ตัวตรวจการ แผ่นดินและผู้ตัวตรวจการแผ่นดินทุกคน และในทางปฏิบัติที่ผ่านมาการดำเนินงานของผู้ตัวตรวจการแผ่นดินไม่เคยมีปัญหาความขัดแย้งแต่ประการใด ซึ่งในอนาคตยังไม่อาจทราบปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้

๒.๓ ร่างมาตรา ๖ (๕) กำหนดให้ประธานผู้ตัวตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบของผู้ตัวตรวจการแผ่นดิน มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะกรรมการเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตัวตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตรากำลังและประโยชน์ตอบแทนอื่นได้นั้น เนื่องจากผู้ตัวตรวจการแผ่นดินมีภารกิจเพิ่มขึ้นในการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรม ซึ่งบุคลากรที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีความเชี่ยวชาญเพียงพอ รวมทั้งมาตรฐานทางจริยธรรมของแต่ละวิชาชีพก็มีรายละเอียดที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ

๒.๔ ร่างมาตรา ๘ กำหนดให้ประธานผู้ตัวตรวจการแผ่นดิน และผู้ตัวตรวจการแผ่นดิน ร่วมกันกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการสำนักงานผู้ตัวตรวจการแผ่นดิน จึงควรบัญญัติเพิ่มความเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการสำนักงานผู้ตัวตรวจการแผ่นดินไว้ให้ชัดเจน เพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานกลาง อาทิ ต้องสำเร็จการศึกษาอย่างน้อยในระดับปริญญาโท และเคยผ่านการอบรมหลักสูตรกฎหมายมหาชน และหากเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการต้องอยู่ในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๓ เนื่องจากเลขาธิการสำนักงานผู้ตัวตรวจการแผ่นดินต้องดำเนินงานในลักษณะของหัวหน้าพนักงานสอบสวน และเป็นผู้ประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรอิสระอื่น ๆ จำเป็นต้องได้ผู้ที่มีประสบการณ์พอสมควร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการหารือร่วมกันของผู้ตัวตรวจการแผ่นดินและป้องกันปัญหาการใช้ดุลยพินิจของผู้ตัวตรวจการแผ่นดิน

๒.๕ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการสำนักงานผู้ตัวตรวจการแผ่นดิน ตามความในร่างมาตรา ๙ เป็นการให้อำนาจแก่เลขาธิการสำนักงานผู้ตัวตรวจการแผ่นดินค่อนข้างมากในการบริหารงานบุคคล จึงควรกำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมดูแลงานทั่วไปของเลขาธิการสำนักงานผู้ตัวตรวจการแผ่นดินอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ตัวตรวจการแผ่นดิน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการถ่วงดุลอำนาจเลขาธิการสำนักงานผู้ตัวตรวจการแผ่นดินให้มีความระมัดระวังในเรื่องการใช้อำนาจ โดยนำความในวรรคสองของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตัวตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาบัญญัติเพิ่มเติมท้ายความใน (๑) ของร่างมาตรา ๙

๒.๖ ร่างมาตรา ๑๑ วรรคสอง กำหนดให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างผู้ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ตัวตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราว โดยให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไปปฏิบัติงานได้ ฯ และให้นับเวลาระหว่างที่ปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตัวตรวจการแผ่นดินสำหรับการคำนวนบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นเสมือนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเต็มเวลาราชการ แต่ไม่ได้มีบทบัญญัติที่ชัดเจนว่า การคำนวนบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

อันอาจทำให้บุคคลดังกล่าวเสียสิทธิประโยชน์บางประการ จึงควรบัญญัติเพิ่มความดังกล่าว โดยนำความในวรรคสองของมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาบัญญัติเพิ่มความในวรรคสองของร่างมาตรา ๑๑

คณะกรรมการธิการมีความเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินทั้งสองฉบับดังกล่าว เป็นร่างพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นตามมาตรา ๒๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้ได้นำเอาบทบัญญัติในหมวด ๓ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นหลักในการพิจารณาปรับปรุงและได้บัญญัติความเพิ่มเติมตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินที่เพิ่มขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ สมควรที่รัฐสภาจะได้รับร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวไว้พิจารณาต่อไป

(นายยุทธนา ยุทธธิต)

เลขานุการคณะกรรมการธิการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
และติดตามการบริหารงบประมาณ รัฐสภา

ภาคผนวก

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)
พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่าง พระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.	ร่าง พระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน	....	....
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า	....	....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดิน	โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดิน

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฐ์ อินทรสมบัติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๑๕ ให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>กิจการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทน ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน</p> <p>มาตรา ๔๐ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ กิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดินและให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา</p>	<p>มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐ ที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>กิจการของสำนักงาน ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทน ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน</p> <p>มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ กิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดินและให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>	<p>มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐ ที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>กิจการของสำนักงาน ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทน ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน</p> <p>มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ กิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดินและให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>

พระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฐ์ อินทรสมบัติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>(๑) ศึกษา รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>(๒) เมยเพร์วิชาการและให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียนตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>(๓) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอนุญาต</p> <p>มาตรา ๔๑ ในการกำกับดูแลสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสวัสดิ์มีอำนาจออกระเบียบ หรือประกาศเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว</p>	<p>(๑) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกิจของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>(๒) เมยเพร์วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ</p> <p>(๓) ประسانงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>(๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอนุญาต</p> <p>มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว</p>	<p>(๑) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกิจของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>(๒) เมยเพร์วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ</p> <p>(๓) ประسانงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p> <p>(๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอนุญาต</p> <p>มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพนธ์ อินทรสมบัติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของเลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p>	<p>(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน</p>	<p>(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน</p>
<p>(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขานุการ รองเลขานุการ และพนักงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p>	<p>(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขานุการ รองเลขานุการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน</p>	<p>(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขานุการ รองเลขานุการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน</p>
<p>(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน ของสำนักงานเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๖ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๖</p>	<p>(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน ของสำนักงานเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๖</p>	<p>(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน ของสำนักงานเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๖</p>
	<p>(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะกรรมการ เพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น</p>	<p>(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะกรรมการ เพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น</p>

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>(๕) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>(๖) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p>	<p>(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน</p> <p>(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวทางปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน</p> <p>(๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน</p> <p>(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน</p> <p>(๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>	<p>(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน</p> <p>(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวทางปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน</p> <p>(๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน</p> <p>(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน</p> <p>(๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประดิษฐ์ที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๔๒ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีเลขานุการคนหนึ่ง ซึ่งแต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ขึ้นตรงต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และจะให้รองเลขานุการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากเลขานุการได้</p>	<p>มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขานุการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>	<p>มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขานุการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>
<p>มาตรา ๔๓ เลขานุการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทย โดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหารตามที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันกำหนด</p>	<p>มาตรา ๘ เลขานุการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทย โดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหารตามที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันกำหนด</p>	<p>มาตรา ๙ เลขานุการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทย โดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหารตามที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันกำหนด</p>
<p>เลขานุการมีภาระการดำเนินการตามที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำเนินการตามที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำเนินการตามที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ได้</p>	<p>เลขานุการมีภาระการดำเนินการตามที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำเนินการตามที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ได้</p>	<p>เลขานุการมีภาระการดำเนินการตามที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำเนินการตามที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ได้</p>

พระราชนักขัตติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา ๔๔ เอกाहิการมีหน้าที่ควบคุมคุณลักษณะ โดยทั่วไปของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจ ดังนี้</p> <p>(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เสื่อม ลดเงินเดือน หรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตลอดจนให้พ้นจาก หรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ออกจากตำแหน่ง</p> <p>(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงาน หรือลูกจ้างในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็น พนักงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภากำหนด และเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศ หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p>	<p>มาตรา ๔ เอกাহิการมีหน้าที่ควบคุมคุณลักษณะ โดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจ ดังนี้</p> <p>(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เสื่อม ลดเงินเดือน หรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พ้นจาก หรือลูกจ้างของสำนักงานออกจาก ตำแหน่ง</p> <p>(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงาน หรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน</p> <p>(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน</p>	<p>มาตรา ๔ เอกাহิการมีหน้าที่ควบคุมคุณลักษณะ โดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจ ดังนี้</p> <p>(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เสื่อม ลดเงินเดือน หรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พ้นจาก หรือลูกจ้างของสำนักงานออกจาก ตำแหน่ง</p> <p>(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงาน หรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน</p> <p>(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน</p>

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา ๔๕ ในกิจการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขานิธิเป็นผู้แทนของสำนักงานเพื่อการนี้เลขานิธิจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างเท่านั้นที่ได้แต่ด้วยเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด</p> <p>ระเบียบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภากำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขานิธิเป็นผู้แทนของสำนักงานเพื่อการนี้เลขานิธิจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างเท่านั้นที่ได้แต่ด้วยเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด</p> <p>ระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขานิธิเป็นผู้แทนของสำนักงานเพื่อการนี้เลขานิธิจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างเท่านั้นที่ได้แต่ด้วยเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด</p> <p>ระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>
<p>มาตรา ๔๖ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงาน เป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นแล้วแต่กรณี</p>	<p>มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงาน เป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นแล้วแต่กรณี</p>	<p>มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงาน เป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นแล้วแต่กรณี</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มีปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐตามวาระหนึ่ง ให้อธิบายว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างที่มีปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐฯ สำหรับการคำนวณนำหนึ่งนาฬุกเมื่อตนเดินเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยนำหนึ่งนาฬุกข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนนำหนึ่งนาฬุกข้าราชการแล้วแต่กรณี</p>	<p>ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มีปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงานตามวาระหนึ่ง ให้อธิบายว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ และให้นับเวลาระหว่างที่มีปฏิบัติงานในสำนักงานสำหรับการคำนวณนำหนึ่งนาฬุกหรือประโยชน์คุณแทนเงินอันทำองเดียวกัน เมื่อตนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเดิมเวลาดังกล่าวแล้วแต่กรณี</p>	<p>ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มีปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงานตามวาระหนึ่ง ให้อธิบายว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ และให้นับเวลาระหว่างที่มีปฏิบัติงานในสำนักงานสำหรับการคำนวณนำหนึ่งนาฬุกหรือประโยชน์คุณแทนเงินอันทำองเดียวกัน เมื่อตนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเดิมเวลาดังกล่าวแล้วแต่กรณี</p>
<p>มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างตามมาตรา ๔๖ ของลับเข้ารับราชการ หรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนเหมือนกรณีข้าราชการผู้ซึ่งได้รับอนุมัติให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้น สำหรับการคำนวณนำหนึ่งนาฬุกเมื่อตนเดินเวลาราชการเพื่อกลับเข้ารับราชการหรือตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามมาตรา ๔๖ แล้วแต่กรณี</p>	<p>ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างตามวาระหนึ่งของลับเข้ารับราชการ หรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามวาระหนึ่ง</p>	<p>ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างตามวาระหนึ่งของลับเข้ารับราชการ หรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามวาระหนึ่ง</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๔๙ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภาเสนอของประมวลรายจ่ายต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี โดย ความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เพื่อจัดสรร เป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ไว้ในร่างพระราชบัญญัติ งประมวลรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติติงประมวล รายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการนี้ คณะกรรมการรัฐมนตรีอาจนำ ความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงประมวลของสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภารวมไว้ในรายงานการเสนอร่าง พระราชบัญญัติติงประมวลรายจ่ายประจำปีหรือร่าง พระราชบัญญัติติงประมวลรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกัน ของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอของประมวลรายจ่ายต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติติงประมวลรายจ่าย ประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติติงประมวลรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี</p> <p>ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างประมวลรายจ่ายที่ได้รับ^๑ การจัดสรรให้ไม่เพียงพอให้สำนักงานโดยความเห็นชอบ ร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคำขอเบรษฎ์ต่อ คณะกรรมการธิกิจการพิจารณางประมวลของสภาผู้แทนราษฎร ได้โดยตรง</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบร่วมกัน ของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอของประมวลรายจ่ายต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติติงประมวลรายจาย ประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติติงประมวลรายจายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี</p> <p>ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างประมวลรายจายที่ได้รับ^๑ การจัดสรรให้ไม่เพียงพอให้สำนักงานโดยความเห็นชอบ ร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคำขอเบรษฎ์ต่อ คณะกรรมการธิกิจการพิจารณางประมวลของสภาผู้แทนราษฎร ได้โดยตรง</p>

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา ๔๕ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีอำนาจในการปกครอง คุ้มครอง บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา</p> <p>ทรัพย์สินของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแต่การบังคับคดี แต่ผู้ใดจะยกอาชญากรรมขึ้นเป็นข้อต่อสู้ได้</p> <p>มาตรา ๕๐ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชี เดล่วงผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี</p> <p>ให้สำนักงานตรวจสอบเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชี และการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่า การใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประยุทธ์ และได้ผลตามเป้าหมายที่บัญญัติไว้ แล้วทำการรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ซักซ้าย</p>	<p>มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง คุ้มครอง บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงาน</p> <p>ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแต่การบังคับคดี แต่ผู้ใดจะยกอาชญากรรมขึ้นเป็นข้อต่อสู้ได้</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชี เดล่วงผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี</p> <p>ให้สำนักงานตรวจสอบเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชี และการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่า การใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประยุทธ์ และได้ผลตามเป้าหมายที่บัญญัติไว้ แล้วทำการรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ซักซ้าย</p>	<p>มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง คุ้มครอง บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงาน</p> <p>ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแต่การบังคับคดี แต่ผู้ใดจะยกอาชญากรรมขึ้นเป็นข้อต่อสู้ได้</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชี เดล่วงผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี</p> <p>ให้สำนักงานตรวจสอบเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชี และการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่า การใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประยุทธ์ และได้ผลตามเป้าหมายที่บัญญัติไว้ แล้วทำการรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี โดยไม่ซักซ้าย</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ และคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้พนักงาน ลูกจ้างและเงินงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้พนักงาน ลูกจ้างและเงินงบประมาณของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้</p>
	<p>มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ</p>	<p>มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... (นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ แล้วคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>มาตรา ๑๗ บรรดา率为เบี่ยบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>.....</p>	<p>มาตรา ๑๗ บรรดา率为เบี่ยบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>.....</p>
<p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>ชวน หลีกภัย</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	<p>.....</p>	<p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการมาธิการ
กลุ่มงานคณะกรรมการมาธิการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญฯ

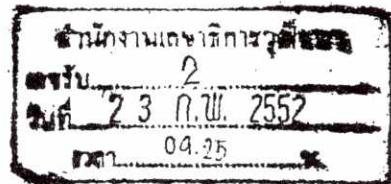
๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๑

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้วยการเงิน
วุฒิสภาท้องพื้นจารณาให้เร็วข้อความใน ๓๐ วัน

ด่วนที่สุด

ที่ สม ๐๐๑๔/๒๕๕๒

สภาพัฒนราษฎร์

ถนนอู่ทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ดูแลราชการแผ่นดิน พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกนัดการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในความประชุมสภาพัฒนราษฎร์ ครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๘ (สมัยสองัญญาไป)
วันพุธที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกันร่างพระราชบัญญัติสำนักงาน
ผู้ดูแลราชการแผ่นดิน พ.ศ. .... ซึ่งผู้ดูแลราชการแผ่นดินและสมาชิกสภาพัฒนราษฎร์ เป็นผู้เสนอ
จะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพารนิยมตามดังนี้

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้วยการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๗๗๗ วันที่ ๒๓ ก.พ. ๒๕๕๒
เวลา ๐๙.๒๕ น. ลง ๑๗.๐๒.๕๒
สำนักการประชุม

(นายชัย ชิดชอบ)

ประธานสภาพัฒนราษฎร์

กลุ่มงานยุตติ
รับที่ ๘ (๙) / ๕๕๕๒
วันที่ ๒๓ ก.พ. ๒๕๕๒
เวลา ๐๙.๒๕ น.

สำนักการประชุม

สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนราษฎร์

โทร. ๐ ๐๒๕๕ ๒๕๓๖

๐ ๐๒๕๕ ๒๕๓๗

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ดูแลราชการแผ่นดิน พ.ศ. ....
ชื่อสภานิติบัญญัติทั่วไป
ชื่อสภานิติบัญญัติทั่วไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ดูแลราชการแผ่นดิน พ.ศ. ....
(ผู้ดูแลราชการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ดูแลราชการแผ่นดิน พ.ศ. ....
(นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติทั่วไปฉบับนี้ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติทั่วไป ครั้งที่ ๒๐
(สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และตั้งกรรมมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง
เพื่อพิจารณา โดยถือร่างของผู้ดูแลราชการแผ่นดินเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมมาธิการพิจารณา
เสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภานิติบัญญัติทั่วไป

ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติทั่วไป ครั้งที่ ๒๐ ปีที่ ๒๕๕๙ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันพุธที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม
เห็นชอบด้วยกันร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภานิติบัญญัติทั่วไปได้รับการอนุมัติเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

(นายวิจักขณ์ นาควัชระ)

รองเลขานุการสภานิติบัญญัติทั่วไป
เลขานุการสภานิติบัญญัติทั่วไป

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ดู理ราชการแผ่นดิน

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ดู理ราชการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้มี
สำนักงานผู้ดู理ราชการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ
และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนาหมายของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ผู้ดู理ราชการแผ่นดิน เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่ กฎหมายบัญญัติ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็น ต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายนิพิตร์ อินทรสมบัติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พระราชบัญญัตินี้เป็นบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

"เลขานิการ" หมายความว่า เลขานิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล
และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการ
แผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่มีอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เอกอธิการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๒) ศึกษา ควบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๓) เมยเพริวิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียน ตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

มาตรา ๖ ในกรณีกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการ แผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกจะเบียนหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การคัดเบี่ยงส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของล่วงงานดังกล่าว
- (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตรากำลังเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของเลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลอง วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกษ์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขานุการ รองเลขานุการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนด เงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงาน เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑

(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะกรรมการบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตรากำลังและบุคลากรและประยุกต์อุปกรณ์ในสำนักงาน

(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน

(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน

(๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ระบุนี้หรือประกาศตามวาระหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้มังคบได้

มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขานุการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๘ เลขานุการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน บริษัทฯ หรือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เลขานุการมีภาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองภาระไม่ได้

มาตรา ๙ เลขานุการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียน ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ลดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อกำหนดให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแห่งก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ดูแลราชการแผ่นดินและผู้ดูแลราชการแผ่นดินบริษัหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด
ระเบียบที่ประธานผู้ดูแลราชการแผ่นดินและผู้ดูแลราชการแผ่นดินบริษัหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนดตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๑ ผู้ดูแลราชการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ดูแลราชการแผ่นดิน เสนอบประมาณรายจ่ายต่อคณะกรรมการเพื่อจัดสรับเป็นเงินอุดหนุนของผู้ดูแลราชการแผ่นดิน และสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติในประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปักครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สิน ของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิด แห่งการบังคับคดี

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันถัดไปบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบ รับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประยุทธ์ และได้ผลตามเป้าหมาย เพียงได้ แล้วทำการเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะกรรมการโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดาภิจาร ทรัพย์สิน สิทธิ นี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ ของสำนักงานผู้ดูแลราชการแผ่นดินของรัฐสภาพาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ดูแลราชการแผ่นดินของรัฐสภาพา พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้อธิบายบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุญาตให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ดูแลราชการแผ่นดินของรัฐสภาพาเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ดูแลราชการแผ่นดินของรัฐสภาพา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุญาตให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ดูแลราชการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เข้าอธิการสำนักงานผู้ดูแลราชการแผ่นดินของรัฐสภาพาตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ดูแลราชการแผ่นดินของรัฐสภาพา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเข้าอธิการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่า จะครบวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๗ บรรดาจะเป็น ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ดูแลราชการแผ่นดินของรัฐสภาพาตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ดูแลราชการแผ่นดินของรัฐสภาพา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ใน วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียน ประกาศ คำสั่ง หรือมติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ดูแลราชการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ดูแลราชการแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางสุภาวดี ตันตะภูล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและกฎหมาย
สำนักการประชุม

สำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

ความเป็นมาและเหตุผลความจำเป็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. มาตรา ๒๕๒ บัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒. มาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ มีผลใช้บังคับต่อไป โดยให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และให้ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญภายใต้หนึ่งปีบังคับเดือนประภาครใช้รัฐธรรมนูญนี้

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ มีบทบัญญัติที่สำคัญแยกออกเป็นสองส่วน กล่าวคือ บทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประกอบกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ และมาตรา ๓๐๒ ดังกล่าว บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเสนอร่างกฎหมายในเรื่องนี้ รวม ๒ ฉบับ กล่าวคือ

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

๒. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

ซึ่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวมีความเกี่ยวพันกันในลักษณะของกฎหมายที่มีความจำเป็นต้องเสนอ พิจารณา และประกาศใช้บังคับพร้อมกัน

สาระสำคัญร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

การพิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ได้นำเอาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ มาเป็นหลักในการพิจารณาปรับปรุง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบของผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน (มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๑๓)

๒. ในกรณีก้าบดูและสำนักงาน ให้ประธานผู้ติดตามการแผ่นดินโดยความเห็นชอบของผู้ติดตามการแผ่นดินมีอำนาจจ่อกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๖)

๓. ให้มีเลขานุการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ติดตามการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ติดตามการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ติดตามการแผ่นดิน (มาตรา ๗)

๔. คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของเลขานุการ (มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

๕. ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของผู้ติดตามการแผ่นดินเสนอองบประมาณรายจ่ายต่อคณะกรรมการเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ติดตามการแผ่นดินและสำนักงาน ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้เสนอคำขอประยุតติต่อคณะกรรมการมาธิการพิจารณาองบประมาณของสภากู้แทนราษฎรได้โดยตรง (มาตรา ๑๒)

๖. ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี และส่งผู้สอบบัญชีภายในเดือนวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี โดยให้สำนักงานตรวจสอบเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน (มาตรา ๑๔)

๗. บทเฉพาะกาล รองรับบรรดาภิจการ ทรัพย์สิน เลขานุการ พนักงานและลูกจ้าง และระเบียบประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ติดตามการแผ่นดิน (มาตรา ๑๕ ถึงมาตรา ๑๗)

๘. ให้ประธานผู้ติดตามการแผ่นดิน รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๘)

**การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ติดตามการแผ่นดิน พ.ศ. ....
ในชั้นวุฒิสภा**

วุฒิสภाได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ติดตามการแผ่นดิน พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่งว่าจะรับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา หรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภាភแทนราษฎร ในคราวประชุมวุฒิสภा ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ โดยพิจารณาเป็นเรื่องด่วน ที่ประชุมได้ลงมติรับร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ติดตามการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตามที่สภាភแทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วไว้พิจารณา และมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการอธิการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภा พิจารณาร่างพระราชบัญญัติตั้งก่อตัว โดยมีกำหนดการประชุมติดภายนอกใน ๗ วัน ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภा พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๔๒ อนึ่ง เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ฉบับนี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้วยการเงิน วุฒิสภាត้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มาถึงวุฒิสภា (กำหนดวันตั้งก่อตัวให้หมายถึงวันในสมัย ประชุม) ตามมาตรา ๑๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยวุฒิสภा ได้รับมาเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

คณะกรรมการอธิการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหาร งบประมาณ วุฒิสภा พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ติดตามการแผ่นดิน พ.ศ. .... จำนวน ๑๕ คน ประกอบด้วย

(๑) นายจิตติพจน์ วิริยะโรจน์	เป็นประธานคณะกรรมการอธิการ
(๒) พลตำรวจเอก สุนทร ชัยขัณย์	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการอธิการ
(๓) นายไพบูลย์ นิติตะวัน	เป็นรองประธานคณะกรรมการอธิการ คนที่หนึ่ง
(๔) ร้อยโท ภูมิศักดิ์ ทรงไทย	เป็นรองประธานคณะกรรมการอธิการ คนที่สอง
(๕) ศาสตราจารย์วิรัติ พานิชย์พงษ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการอธิการ คนที่สาม
(๖) พันตำรวจเอก สนธยา แสงแก้ว	เป็นรองประธานคณะกรรมการอธิการ คนที่สี่
(๗) พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาหารพงศ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการอธิการ คนที่ห้า
(๘) นายเรืองไกร ลีกิจวัฒนะ	เป็นโฆษกคณะกรรมการอธิการ
(๙) นายรักษพงษ์ ณ อุบล	เป็นโฆษกคณะกรรมการอธิการ
(๑๐) นายยุทธนา ยุพฤทธิ์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการอธิการ
(๑๑) นายบาร์ศักดิ์ คงาเสน	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการอธิการ

(๑๒) นางสาวเกศลินี แซวัฒนະ	(๑๓) นายคำนูณ สิทธิสมาน
(๑๔) นายทวีศักดิ์ คิดบรรจง	(๑๕) นายแวดีอราแม มะมิงจิ

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาของคณะกรรมการอธิการฯ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการอธิการฯ ต่อประธานวุฒิสภาและได้บรรจุระเบียบวาระ การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ ในวันอังคารที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๗ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำประราภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับ มาตราจนจบร่าง และที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่สามให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ฉบับดังกล่าวด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ วุฒิสภา และส่งร่างพระราชบัญญัติที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมนี้ไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาว่าจะให้ความเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภาหรือไม่ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ (๓)

รายงาน

ของ

คณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและ
ติดตามการบริหารงบประมาณ
วุฒิสภา

พิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

រ៉ាងប្រជាបុណ្យធម្មតលប់បន្ថែ
តើប្រជាបុណ្យធម្មតកើយុទ្ធផលការងុំ
គុណិតកាត់អងពិចារណាឌីសេរីកាយឱ ៣០ វិន

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา

ที่ สา(กมธ๒) ๐๐๑๐/(ร ๕)

วันที่

๑๓ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติรับร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วไว้พิจารณา และมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งกรรมการคนนี้ ประกอบด้วย

๑. นายจิตติพจน์ วิริยะโรจน์	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลตำรวจเอก สุนทร ชาญชัย	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๓. นายไพบูลย์ นิติตะวัน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๔. ร้อยโท ภูมิศักดิ์ ทรงหยก	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๕. ศาสตราจารย์วิรัติ พานิชย์พงษ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๖. พันตำรวจเอก สนธยา แสงเก่า	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๗. พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาวนพวงศ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๘. นายเรืองไกร ลีกิจวัฒนะ	โฆษกคณะกรรมการ
๙. นายรักพงษ์ ณ อุบล	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นางสาวเกศลินี แขวงวนะ	กรรมการ
๑๑. นายคำนูณ สิทธิสมาน	กรรมการ
๑๒. นายทวีศักดิ์ คิดบรรจง	กรรมการ
๑๓. นายแวดีอราเม มะโนจิ	กรรมการ
๑๔. นายยุทธนา ยุพฤทธิ์	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๕. นายบวรศักดิ์ คงเส้น	รองเลขานุการคณะกรรมการ

บั้นนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาสร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา
เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) จิตติพจน์ วิริยะโรจน์

(นายจิตติพจน์ วิริยะโรจน์)

ประธานคณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

~~87~~

(นางสาวศิริวรรณ ฤกษ์วิลัย)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการอิทธิพลการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
และติดตามการบริหารงบประมาณ
สำนักกรรมการอิทธิพลการ ๒

สำนักงานเลขานุการราชมิสทรัพย์

สำนักกรรมาธิการ ๑

กลุ่มงานคณะกรรมการอิทธิการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

ଟ୍ରେ. ଓ ପାଇସର ଲାଇସନ୍ସ = ୫

ໂກຮສາງ ອ ເມືອງຕູນ ຜົບເມືອງ

ໂກ. ០ ២៨៣១ ធនធាន – ៧ (គណីប្រឆាំងនាមខែមេត្តានករមាធិការ)

ณัฐนันทน์ พิมพ์
ณัฐนันทน์/จามาค ท่าน

**รายงานของคณะกรรมการกิจกรรมองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
และติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....**

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ได้มีมติรับร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วไว้พิจารณา และมีมติอนุมายให้คณะกรรมการกิจกรรมองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดเวลาประยุตติภายใน ๗ วัน ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้วยการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน (กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม) โดยวุฒิสภาได้รับเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ นั้น

บันทึกคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
ปรากฏผล ดังนี้

๑. คณะกรรมการได้แต่งตั้ง นางสาวศิริวรรณ ฤกษ์วิสาห์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการกิจกรรมองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๔๕ วรรคสาม

๒. ผู้ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมายให้ใช้แหงแสดงความคิดเห็น คือ

๑.๑ นายศรีราชา เจริญพานิช	เลขานุการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
๑.๒ นายปรีดา เวทยาวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๑.๓ นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธุ์	นิติกรอาวุโส

๓. ร่างพระราชบัญญัตินี้ มีสมาชิกวุฒิสภาเสนอคำประยุตติ จำนวน ๑ คน คือ นายมนเทียร บุญตัน

๔. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
------------------------------	----------------------

<u>คำประยุต</u>	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
-----------------	----------------------

<u>มาตรา ๑</u>	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
----------------	----------------------

<u>มาตรา ๒</u>	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
----------------	----------------------

<u>มาตรา ๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
นายมณฑุยร บุญตัน	มีการแก้ไข
(๙) ของมาตรา ๙	ขอเปลี่ยนเพิ่มความเป็น ผู้ประกันตัวพ่อใจ
คณะกรรมการให้เห็นด้วยในหลักการ และได้แก้ไขแล้ว	คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ และได้แก้ไขแล้ว
<u>มาตรา ๑๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๘</u>	ไม่มีการแก้ไข

(๕๑)

๔. คณะกรรมการอธิการได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม
มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายยุทธนา ยุพฤทธิ์)

เลขานุการคณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
และติดตามการบริหารงบประมาณ

วุฒิสภา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พระราชบัญญัตินี้ เป็นทบทวน แก้ไขเพิ่มเติม ให้คงเดิม สำหรับการดำเนินการตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“เลขานิการ” หมายความว่า เลขานิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล
และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการ
แผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่มีอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เอกซิกริการ รองเอกซิกริการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียน ตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมาณจิยธรรมของผู้ดำเนินการ ทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินบริษัทฯ และเห็นชอบร่วมกันในการออกจะเบี่ยงหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของเลขิกริการ รองเลขิกริการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดสอบ วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขิกริการ รองเลขิกริการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงาน เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑

(๙) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตรากำลังและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายและบัญชี ให้เป็นผู้ดำเนินการและติดตามการดำเนินการของสำนักงาน

- (๑๐) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๑๑) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน
- (๑๒) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๑๓) การจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับสำนักงาน รวมทั้งอัตรากำลังและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายและบัญชี ให้เป็นผู้ดำเนินการและติดตามการดำเนินการของสำนักงาน
- (๑๔) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

และเป็นไปได้ที่จะดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขานุการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๘ เลขานุการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประกาศกำหนด ให้เป็นไปได้

และเป็นไปได้ที่จะดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ เลขานุการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

- (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน
- (๒/๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นสาธารณะในรูปแบบที่คุณพิการ และผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ด้วย โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อกำหนดเงื่อนไขการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจราชการแผ่นดินและผู้ตรวจราชการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด ระเบียบที่ประธานผู้ตรวจราชการแผ่นดินและผู้ตรวจราชการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนดตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจราชการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจราชการแผ่นดิน เสนอบประมาณรายจ่ายต่อคณะกรรมการเพื่อจัดสรรงบเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจราชการแผ่นดิน และสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สิน ของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชี ภายในเดือนธันวาคม ของทุกปี

ให้สำนักงานตรวจสอบรายการเงินและบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประยุต และได้ผลตามเป้าหมายเพียงได้ แล้วท่ารายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะกรรมการต่อไป

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินบประมาณ ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ เป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๗ บรรดา率为เป็น ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

**สรุปผลการดำเนินงาน
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....
ของคณะกรรมการบริหารกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ
ภูมิสกฯ**

คณะกรรมการได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๑ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพุธทัศบดีที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๒

ครั้งที่ ๒ วันพุธที่สุดคือที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒

ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๒

*****

ຄະພັບຜິດຂອບ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการกิจกรรมคู่กรรมรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ
วุฒิสภา

นางจิราภา ทรัพย์สาร ผู้อำนวยการสำนักกรรมการชิการ ๒

ฝ่ายเลขานุการ

๑. นางสาวศิริวรรณ ฤกษ์วิสาข์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการคิกิจการองค์กร ตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ
๒. นายบุญเชิด เบตจตุรัส	นิติกร ๖
๓. นายธีติ ป. สุวรรณศาสตร์	นิติกร ๕
๔. นายปัญญา โสสีภา	นิติกร ๓
๕. นางสาวจุฑามาศ เดชภิญญา	วิทยากร ๓
๖. นางสาวณัชนันทน์ ปลดทอง	วิทยากร ๓
๗. นางสาวสมพร ลากชั่มศรี	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๓
๘. นางสาวกนกอร โพธิศิริ	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

๑. นายสารภิ คหินทพงษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงในการประชุมกรรมการ
๒. นายสุพัฒน์ โพธิ์เงิน	นิติกร ๔
๓. นายขวัญประชา วงศ์สนิท	นิติกร ๓
๔. นางสาวอุษา หาสุข	วิทยากร ๓
๕. นางสาวดวงแข กันทะโภ	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑

ด่วนที่สุด
ที่ สว ๐๐๐๗/๓๓๙๖

วุฒิสภา
ถนนอู่ทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สพ ๐๐๑๔/๑๖๕๐ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

ตามที่ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ชื่อสภาผู้แทนราษฎร ลงมติเห็นชอบด้วยแล้ว เพื่อเสนอวุฒิสภาพาริจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕๖ นั้น ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติม

จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมมายังสภาผู้แทนราษฎร เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๕๗ (๓)

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายประพลุช บุญเดช)

ประธานวุฒิสภา

สำนักงานเลขธิการวุฒิสภา

สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๕๕๗ - ๘

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๕๕๕๘

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....
ชื่นวุฒิสภากลังมติให้แก่ไขเพิ่มเติม

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

ชื่นสภากฎหมายภูมิสภากลังมติเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมวุฒิสภามีพิจารณาและลงมติรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณาในคราวประชุมวุฒิสภาก ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และส่งให้คณะกรรมการอิทธิพลกิจการของค์กรตามรัฐธรรมนูญและติดตามการบริหารงบประมาณ พิจารณาเมื่อคณะกรรมการอิทธิพลพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อวุฒิสภารับพิจารณา

ในคราวประชุมวุฒิสภาก ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติให้แก่ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าว

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้วุฒิสภากลังมติเห็นชอบแล้วจึงได้เสนอต่อวุฒิสภารับพิจารณา เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๒

(นางวรรัตน์ อติแพทธ)
รองเลขาอิทธิพล ก ปฏิบัติราชการแทน
เลขาอิทธิพลสภาก

(၁၀၀)

52

พระราชนิพนธ์

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
พระราชบัญญัตินี้เป็นทันบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ดูแลราชการแห่งเดียว

“เลขธิกิริ” หมายความว่า เลขธิกิริการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดให้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕ สำนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๓) เมยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะร้องเรียน ตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

มาตรา ๖ ในการทำกับดูและสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการ แผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกแบบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดสอบ วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนด เงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงาน เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑

- (๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตรากำลังและประจำตัวค่าตอบแทนและประจำตัวค่าตอบแทนอื่น
- (๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน
- (๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
จะเป็นหรือประกาศตามวาระหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๗ ให้สำนักงานมีเลขานุการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๘ เลขานุการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน บังคับใช้และเห็นชอบร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เลขานุการมีภาระการดำรงตำแหน่งสืบไปต่อวันที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙ เลขานุการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไป ตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการ แผ่นดินกำหนด

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน

(๒/๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นสาธารณะในรูปแบบที่คุณพิการ และผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ด้วย โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขานิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขานิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างเท่านั้นได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจราชการแผ่นดินและผู้ตรวจราชการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนดระเบียบที่ประธานผู้ตรวจราชการแผ่นดินและผู้ตรวจราชการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนดตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจราชการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน เป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจราชการแผ่นดิน เสนอบประมาณรายจ่ายต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรงเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจราชการแผ่นดิน และสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติลงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สิน ของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิด แห่งการบังคับคดี

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี และส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประนัยด และได้ผลตามเป้าหมาย เพียงได้ แล้วทำการรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยไม่ซักถาม

มาตรา ๑๕ “ให้โอนบรรดาภิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุญาตให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุญาตให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๗ บรรดา率เบียน ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีราชบัญญัติเปลี่ยน ประกาศ คำสั่ง หรือมติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ "ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาการกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้"

ถูกต้องตามมติของวุฒิสภา

मृत्यु-निवारण

(นางสาวศิริพงษ์ อศันตะเสน)

ผู้อำนวยการสำนักการประชุม

สำนักงานเลขานุการวัฒนา

จ.

**การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....
ในชั้นกรรมมาอิการร่วม**

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ซึ่งวุฒิสภามีแก้ไขเพิ่มเติม และลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภा สภาผู้แทนราษฎรจึงได้กำหนดจำนวนบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภาทั้งสอง จำนวนสภากละ ๑๐ คน เพื่อประกอบเป็นคณะกรรมการมาอิการร่วมกับพิจารณา_r่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว และได้ลงมติแต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้เป็นกรรมมาอิการร่วมกับฝ่ายสภาร่างพระราชบัญญัติ ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๔๗ (๓) ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๕ วรรคสอง

(๑) นายทวีวนันต์ ฤทธิ์ฤาษย	(๒) นายธงชาติ รัตนวิชา
(๓) นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ	(๔) นายประกอบ รัตนพันธ์
(๕) นายปุระพัฒน์ วิเศษจินดา varunna	(๖) นายพินิจ จันทร์สมบูรณ์
(๗) นายพิรพันธุ์ พาลุสุข	(๘) นายวิรัช รุ่มเย็น
(๙) นายสงวน พงษ์มณี	(๑๐) นายอภิชาต ศักดิ์เครชฐ์

ในคราวประชุมวุฒิสภาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๔๗ (๓) ประกอบข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๕๑ วรรคแรก จำนวน ๑๐ คน ประกอบด้วย

(๑) นางสาวเกศสิณี แซวัฒน์	(๒) นายคำนูณ สิทธิสมาน
(๓) พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์	(๔) ร้อยโท ภูมิศักดิ์ ทรงษ์หยก
(๕) นายมณฑุร บุญตัน	(๖) นายยุทธอนัน ยุพฤทธิ์
(๗) นายเรืองไกร ลีกิจวัฒน์	(๘) นายวิรัติ พานิชย์พงษ์
(๙) นายแวงดีอราเม มะมิงจิ	(๑๐) พันตำรวจเอก สนธยา แสงแก้ว

ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการมาอิการร่วมกันได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายสงวน พงษ์มณี	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายวิรัติ พานิชย์พงษ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายประกอบ รัตนพันธ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

(๔) นายอภิชาต ศักดิ์เศรษฐี

เป็นเลขานุการคณะกรรมการอธิการ

(๕) นายคำนูณ สิทธิสมาน

เป็นโฆษณากรคณะกรรมการ

เมื่อคณะกรรมการอธิการร่วมกันได้พิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... เลร์จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการอธิการร่วมกัน ต่อสภากองสองและได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมมุ่งมิสภากในคราวประชุมมุ่งมิสภาก ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๗ และในคราวประชุมมุ่งมิสภากผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยที่ประชุมมุ่งมิสภาก และที่ประชุมมุ่งมิสภากผู้แทนราษฎร ได้ลงมติเห็นชอบด้วยกันการพิจารณาของคณะกรรมการอธิการร่วมกันที่เสนอต่อทั้งสองสภาก ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๗ (๓)

ดังนั้น จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาตามความในมาตรา ๑๔๗ (๓) ซึ่งต้องดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๕๐ ก่าววี ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากรุณาธิคุณทรงลงพระปรมาภิไยและประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป

พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๙๙ ก หน้า ๑ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

หน้า ๙

ເລີ່ມ ១៩៦ ຕອນທີ ៥ ກ

ราชกິຈຈານແນກໝາ

២៨ ພຸດຍການ ២៥៥២

ປະກາສສກາຜູ້ແກນຮາມງົງ

ເຮືອງ ຕັ້ງຄະນະການພິຈາລະນາ

ຮ່າງພຣະຮາບບັນຫຼຸດສຳນັກງານຜູ້ຕຽບການແຜ່ນດິນ

ພ.ສ. ....

ດ້ວຍໃນຂາວປະຊຸມສກາຜູ້ແກນຮາມງົງ ປຸດທີ ២៣ ປີທີ ២ ກຣັງທີ ២៥ (ສມັບສາມັບທ່ວໄປ)
ວັນພຸດທີ ៨ ເມສາຍນ ២៥៥២ ທີປະຊຸມໄດ້ພິຈາລະນາຮ່າງພຣະຮາບບັນຫຼຸດສຳນັກງານຜູ້ຕຽບການແຜ່ນດິນ
ພ.ສ. .... ຜົ່ງວຸฒິສກາໄດ້ແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມແລະລົມຕິໄມ່ເຫັນຂອບດ້ວຍກັບການແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ຈຶ່ງກໍາຫັນດ
ຈຳນວນບຸກຄລທີຈະປະກອບເປັນຄະນະການພິຈາລະນາຮ່າງພຣະຮາບບັນຫຼຸດສຳນັກງານຜູ້ຕຽບການແຜ່ນດິນ
ເປັນຈຳນວນສກາລະ ១០ ຄນ ແລະໄດ້ລົມຕິຕັ້ງບຸກຄລດັ່ງຕ້ອໄປນີ້ ເປັນການພິຈາລະນາຮ່າງພຣະຮາບບັນຫຼຸດສຳນັກງານຜູ້ແກນຮາມງົງ

១. นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ชาชัย
  ២. นายธงชาติ รัตนวิชา
  ៣. นายนิพิฐ์ อินทรสมบัติ
  ៤. นายปะประกอบ รัตนพันธ์
  ៥. นายประพัฒน์ วิเศษจินดาວัฒนา
  ៦. นายพินิจ ขันทร์สมบูรณ์
  ៧. นายพีรพันธุ์ พาลุสุข
  ៨. นายวิรัช ร่มเย็น
  ៩. นายสจวน พงษ์มณี
  ១០. นายอภิชาต ศักดิ์ศรമ্ম
- ຈຶ່ງປະກາສໃຫ້ການທຳກັນ

ປະກາສ ລ ວັນທີ ៥ ເມສາຍນ ພ.ສ. ២៥៥២

ຫ້າຍ ຊົດຂອບ

ປະທານສກາຜູ້ແກນຮາມງົງ

ประกาศสุ่มตรวจ

เรื่อง ตั้งกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ....

ด้วยในคราวประชุมสุ่มตรวจ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งบุคคลดังต่อไปนี้ เป็นกรรมการร่วมกันฝ่ายสุ่มตรวจเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

๑. นางสาวเกศสินี แ绣วัฒนา
๒. นายคำนูณ สิทธิ์สมาน
๓. พันตำรวจโท จิตต์ ศรีไยหะ นุกดานพวงศ์
๔. ร้อยโท ภูมิศักดิ์ ทรงหยก
๕. นายณเดช บุญตัน
๖. นายยุทธนา ยุพฤทธิ์
๗. นายเรืองไกร ลีกวัฒนา
๘. นายวิรัติ พานิชย์พงษ์
๙. นายแวดีอรามเม มะมิงจิ
๑๐. พันตำรวจเอก สันธยา แสงเงา

จึงประกาศให้ทราบทั่วถัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒

ประสมสุข บุญเดช

ประธานสุ่มตรวจ

รายงาน

ของ

คณะกรรมการร่วมกัน^๑
เพื่อพิจารณาเร่างพระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ....

รัฐสภา

กลุ่มงานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ
สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนราษฎร

ที่ ๗๖๓๔/๒๕๕๖
ด่วนที่สุด

(สำเนา)

รัฐสภา

ถนนอุท่องใน เขตดุสิต กรุงฯ ๑๐๓๐๐

๙๙
๒๕๕๒
มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานคณะกรรมการร่วมกัน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ได้ประชุมสภาร่างกฎหมาย ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ และที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒ ได้ลงมติตั้งบุคคลสถาบัน ๑๐ คน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณา.r่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๓ (๓) โดยมีรายนามแต่ละสภากดังนี้

สภาร่างกฎหมาย

๑. นายทวีพันธ์ ฤทธิ์ถ้าชัย
๒. นายธงชาติ รัตนวิชา
๓. นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ
๔. นายประกลยบ รัตนพันธ์
๕. นายปุระพันธ์ วิเศษจินดาวัฒนา
๖. นายพินิจ จันทร์สมบูรณ์
๗. นายพิรพันย์ พาลสุข
๘. นายวิรช รัมเย็น
๙. นายสงวน พงษ์มนี
๑๐. นายอภิชาต ศักดิ์เศรษฐี

วุฒิสภา

๑. นางสาวเกศสิณี แวงวัฒนะ
๒. นายคำนูน สิทธิสมาน
๓. พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโภยะ มุกดาหารพงศ์
๔. ร้อยโท ภูมิศักดิ์ ทรงชัยก
๕. นายนณเทียร บุญศััน
๖. นายอุทธนา บุพฤทธิ์
๗. นายเรืองไกร ลีกิจวัฒนะ
๘. นายวิรัติ พานิชย์พงษ์
๙. นายแวดีอราม มะมิงจิ
๑๐. พันตำรวจเอก สนธยา แสงเกา

บัดนี้ คณะกรรมการบริการร่วมกันได้พิจารณาสร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภานิติบัญญัต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสงวน พงษ์มณฑล)

ประธานคณะกรรมการบริการร่วมกัน

สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาระบบฯ

สำนักกรรมการบริการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๓๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๓๗

สำเนาถูกต้อง

(นายสมารถ คัมภีรานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการบริการ ๒

ชูพงศ์ / ร่าง

ฐิตima / พิมพ์

ชูพงศ์ / ตรวจ

ตรวจทานครั้งที่ ๑

ฐิตima

จันต์ประเสริฐ

ตรวจทานครั้งที่ ๒

คงวิตร

ธีระ

ตรวจทานครั้งที่ ๓

อัครเดช

รัชฎาภิ

รายงานของคณะกรรมการชิการร่วมกัน

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้ลงมติดังนี้บุคลากร ๑๐ คน ประกอบเป็นคณะกรรมการชิการร่วมกันเพื่อพิจารณาเร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการชิการร่วมกันได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการชิการร่วมกันได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายส่วน พงษ์มณี	เป็นประธานคณะกรรมการชิการ
(๒) นายวิรัติ พานิชย์พงษ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการชิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายประกอบ รัตนพันธ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการชิการ คนที่สอง
(๔) นายอภิชาต ศักดิ์เศรษฐี	เป็นเลขานุการคณะกรรมการชิการ
(๕) นายคำนูณ สิทธิสมาน	เป็นโขนกคณะกรรมการชิการ

๒. คณะกรรมการชิการร่วมกันได้มีมติตั้ง นายชูพงศ์ นิลสกุล ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการชิการความมั่นคงแห่งรัฐ สำนักกรรมาธิการ ๒ สำนักงานเลขานุการสภาพผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการชิการ

๓. ผู้ช่วยคณะกรรมการชิการร่วมกันได้มอบหมายให้มาเข้าแจ้งแสดงความคิดเห็น คือ

(๑) ศาสตราจารย์ ศรีราช เจริญพาณิช	เลขานุการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
(๒) นายวีระศักดิ์ แสงสารพันธ์	นิติกรอาชญากรรม สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๔. ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

(๑) นายรัตน์ กิจธรรม	ผู้ปฏิบัติงานให้สำนักวุฒิสภา(นายมนเทียร บุญดัน)
(๒) นางสาวไตรดาว ใจดี	ผู้ปฏิบัติงานให้สำนักวุฒิสภา(นายมนเทียร บุญดัน)

๕. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการชิการร่วมกัน

๕.๑ วุฒิสภาไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาพผู้แทนราษฎรในคำประรา กแต่คณะกรรมการชิการร่วมกันได้เพิ่มความโดย捺บทบัญญัติมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาบัญญัติเพิ่มเติมไว้ เป็นดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พระราชบัญญัตินี้เป็นบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการกำกับดูแลและเสริมภาพของบุคคล

ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

๕.๒ วุฒิสภาพไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาพแทนรายภูมิในมาตรา ๖ แต่คณะกรรมการบริหารฯ ร่วมกันมีมติเห็นชอบให้นำหลักการใน (๒/๑) ของมาตรา ๕ ซึ่งวุฒิสภาพได้แก้ไขเพิ่มเติมขึ้นใหม่มาบัญญัติไว้เป็น (๕/๑) ของมาตรา ๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันในการอธิบายหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การรื้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขานุการ รองเลขานุการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษสำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๑

(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น

(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน

(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน

(๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๕/๑) การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นสาธารณประโยชน์ของสำนักงานในรูปแบบที่กุศล และผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ด้วย

(๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกhyแล้วให้ใช้บังคับได้”

๕.๑ วุฒิสภาพได้แก่ไขเพิ่มเติมร่างของสภาพผู้แทนรายภูรในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ เอกธิการมีหน้าที่ควบคุมคุณภาพงาน โดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย
และเป็นประยุกต์ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้าง
ของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข
ที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ
พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน

(๒/๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นสาธารณะในรูปแบบที่ตนพิจารณา
และผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ด้วย โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน”

คณะกรรมการบริหารร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบให้ตัดความที่วุฒิสภาพแก่ไขเพิ่มเติมใน (๑) ออก
โดยกลับไปใช้ตามร่างเดิมของสภาพผู้แทนรายภูร และให้ตัดความใน (๒/๑) ออกทั้งหมด โดยนำหลักการ ที่วุฒิสภาพ
เพิ่มนี้ใหม่ไปบัญญัติเป็น (๕/๑) ของมาตรา ๖ เมื่อแก้ไขเพิ่มเติมแล้วความในมาตรา ๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕ เอกธิการมีหน้าที่ควบคุมคุณภาพงาน โดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย
และเป็นประยุกต์ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้าง
ของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข
ที่ประธานผู้ตรวจสอบการแผ่นดินโดยตัวของเขาว่าจะห้ามซึ่งผู้ตรวจสอบการแผ่นดินทำหน้าที่

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ
พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน

(๕/๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นสาธารณะในรูปแบบที่ตนพิจารณา
และผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ด้วย โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจสอบการแผ่นดิน

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน”

๖. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามมติของคณะกรรมการบริหารร่วมกันมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายอภิชาต ศักดิ์เศรษฐี)

เลขานุการคณะกรรมการบริหารร่วมกัน

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พระราชบัญญัตินี้นับเป็นพระราชบัญญัตินามาตรา ๑ ประกอนกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจกร ไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

“เลขานิการ” หมายความว่า เลขานิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล
และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการ
แผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อุ่งคายได้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๔ สำนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๒) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิที่จะเรียน ตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (๔) ประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่น และประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมาย

มาตรา ๖ ในการกำกับคุ้มครองสำนักงาน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไว้กษะหารือและเห็นชอบร่วมกันในการออกแบบเบี้ยนหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน
- (๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงาน เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑

(๕) การข้างและการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงาน รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่น

(๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน

(๗) การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม และแนวปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน

(๘) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๙/๑) การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นสาธารณะในครอบครองของสำนักงานในรูปแบบ ที่คนพิการและผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ด้วย

(๑๐) การดำเนินการอื่นใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ระเบียนหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๔ เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสำเร็จในการบริหาร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ปรึกษารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เลขาธิการมีภาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีบังแต่เดือนที่ได้รับการแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระ ไม่ได้

มาตรา ๕ เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงาน โดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไป ตามกฎหมาย ระเบียน ประกาศ และมติของผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้มีอำนาจดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอน ลดเงินคือคราจ ลงโทษทางวินัยพนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง

(๒) วางระเบียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงาน

(๓) วางระเบียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขานุการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขานุการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนดระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันกำหนดตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน เป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงาน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนองบประมาณรายจ่ายต่อกองระรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงาน ไว้ในร่างพระราชบัญญัติในบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง คุ้มครองรักษาทรัพย์สิน ของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และไม่อยู่ในความรับผิดชอบ การบังคับคดี

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี และแล้วส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสืบไปบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบ รับรองบัญชีและการเงินทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประยุทธ์ และได้ผลตามเป้าหมาย เพียงได้แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดาภิการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณ ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าบรรดาข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๗ บรรดา率为บียน ประกาศ คำสั่ง หรือมติของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินหรือพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินรักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

ฉ.

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๘/๒๕๕๑

วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง นายกรัฐมนตรีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการตรา
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. .... ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔

สำนักงานเดනซิการวุฒิสก	.....
เลขรับ.....	04735
วันที่.....	10 ก.พ. 2551
เวลา.....	19.30 น.

ที่ ศธ ๐๐๐๕.๒/ 448

สำนักงานค่าครองนุญ
ถนนจักรเพชร กทม. ๑๐๒๐๐

๙๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง นายกรัฐมนตรีขอให้ค่าครองนุญพิจารณาในจัดป้ายทางเกี่ยวกับกระบวนการตรา
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการวุฒิสก

สั่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยค่าครองนุญที่ ๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑

ด้วยนายกรัฐมนตรีขอให้ค่าครองนุญพิจารณาในจัดป้ายทางเกี่ยวกับกระบวนการตรา
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ว่าถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
หรือไม่ นั้น

ค่าครองนุญได้มีคำวินิจฉัยแล้ว ปรากฏตามสำเนาคำวินิจฉัยค่าครองนุญ
ที่ ๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพบูลย์ ไชยวัฒน์)

เลขาธิการสำนักงานค่าครองนุญ

กลุ่มงานคดี ๒

โทร. ๐ ๒๖๒๗ ๕๖๐๐ ต.๓ ๓๑๓๑

โทรสาร ๐ ๒๖๒๗ ๕๖๒๙

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

วันที่ ๑๙ /๒๕๕๑

วันที่ ๑๐ /๑.๙. /๒๕๕๑

เวลา ๑๔.๑๐ น.

สำนักการประชุม

กลุ่มงานบริหารทั่วไป	.....
รับที่... ๙๐๓ / ๖๙	วันที่ ๙๐/๐๙/๕๙
เวลา... ๑๔.๐๐ น. ถึง... ๑๕.๐๐ น.	.....

สำนักการประชุม

คำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๖/๒๕๕๑

ในพระปรมາภิไชยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

เรื่อง นายกรัฐมนตรีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการตรา_r่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

นายกรัฐมนตรี (นายสมัคร สุนทรเวช) ผู้ร้อง มีหนังสือลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๑ พร้อมสำเนา อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๒) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการตรา_r่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

สรุปข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ว่า

๑. ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา (การแต่งตั้ง การดำรงตำแหน่ง อำนาจหน้าที่อื่น ๆ) และกำหนดให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พร้อมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๒. ต่อมมาได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๕ บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพรับผิดชอบดูแลและดำเนินการในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

เป็นผู้ตรวจสอบการแผ่นดินตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และมาตรา ๒๔๒ บัญญัติให้คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจสอบการแผ่นดินเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจสอบการแผ่นดิน และบัญญัติให้มีสำนักงานผู้ตรวจสอบการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

นอกจากนี้มาตรา ๓๐๒ ของรัฐธรรมนูญดังกล่าวยังได้บัญญัติให้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญภายในหนึ่งปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

๓. ผู้ตรวจสอบการแผ่นดินได้เสนอ

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจสอบการแผ่นดิน พ.ศ. .... (โดยมีบทบัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจสอบการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งส่งผลให้สำนักงานผู้ตรวจสอบการแผ่นดินของรัฐสภาต้องถูกยกเลิกไปด้วย) และ

๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจสอบการแผ่นดิน พ.ศ. .... ที่ได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและได้เสนอไปเพื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วน

๔. สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจสอบการแผ่นดิน พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจสอบการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตามข้อ ๓ รวม ๒ ฉบับ ให้คณารัฐมนตรีทราบและพิจารณาให้ความเห็น

๕. คณารัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ให้ส่งความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจสอบการแผ่นดิน พ.ศ. .... ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๖. สำหรับร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจสอบการแผ่นดิน พ.ศ. .... เป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงิน ซึ่งสำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรีได้ส่งคำรับรองของนายกรัฐมนตรีให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติใช้ประกอบการพิจารณาต่อไปด้วยแล้ว

๗. ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจสอบการแผ่นดิน พ.ศ. .... และ มีมติอนุมายให้คณารัฐมนตรีใช้ราชการวิสามัญพิจารณา_r่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... พิจารณา โดยให้นำร่างพระราชบัญญัตินี้ไปพิจารณารวมกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ....

๙. สำหรับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... สถานนิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และประธานาธิบัญญัติแห่งชาติได้ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๑ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยสรุปได้ว่า การประชุมสถานนิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณา ลงมติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง ขั้นรับหลักการมีสมาชิกเข้าประชุม ไม่ครบองค์ประชุม กระบวนการตรวจสอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จึงไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญ มีผลให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นอันตกไป

๑๐. ในคราวประชุมสถานนิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ในวาระที่สอง เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปราศรัย แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และลงมติในวาระที่สาม สมควรประกาศใช้ เป็นกฎหมาย

๑๑. สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการสถานนิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ที่สถานนิติบัญญัติแห่งชาติลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป มาเพื่อนายกรัฐมนตรีนำเข้าทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย เพื่อพระมหาภักษริย์ทรงลงพระปรมาภิไชย ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ ซึ่งนายกรัฐมนตรี จะต้องนำเข้าทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหาภักษริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไชยภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจากสถานนิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเห็นของนายกรัฐมนตรี

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ร่างพระราชบัญญัติใดที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำเข้าทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหาภักษริย์ทรงลงพระปรมาภิไชยตามมาตรา ๑๕๐ ... (๒) หากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อความขัดหรือเย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราเขียนโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้ส่งความเห็นเช่นว่านี้ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้ประธานาธิบดีแห่งรัฐธรรมนูญและประธานวุฒิสภาทราบโดยไม่ลักษณะ” ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการกำหนดให้

นายกรัฐมนตรีมีบทบาทและอำนาจในการควบคุมการตรากฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามหลักการตรวจสอบก่อนประกาศใช้เป็นกฎหมาย ซึ่งเป็นการตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วว่า ตราขึ้น โดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๒. โดยที่ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... นี้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้เสนอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาพร้อมกันกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ซึ่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำนิจฉัยที่ ๒/๒๕๕๑ ว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ผ่านกระบวนการตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ อันมีผลให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นอันตกไป ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... อาจมีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการตราเช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงได้ตรวจสอบถึงกระบวนการตราร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในขั้นตอนต่าง ๆ ว่าเป็นไปโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ โดยให้สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีหนังสือสอบถามไปยังสำนักงานเลขานุการวุฒิสภาเกี่ยวกับผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในขั้นการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓. สำนักงานเลขานุการวุฒิสภาได้มีหนังสือที่ สว ๐๐๐๗/๑๘๗๑ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๑ แจ้งผลการพิจารณาลงมติของร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ปรากฏผลดังนี้

๓.๑ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๕/๒๕๕๐ วันศุกร์ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ ได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้เสนอ ในวาระที่หนึ่ง ดังนี้

- จำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เข้าประชุม	๑๕๕	เสียง
- เห็นด้วย	๔๙	เสียง
- ไม่เห็นด้วย	๐	เสียง
- งดออกเสียง	๒	เสียง
- ไม่ลงคะแนน	๐	เสียง

๓.๒ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๐ วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ ได้พิจารณาและลงมติร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ในวาระที่สาม ดังนี้

- จำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เข้าประชุม	๒๐๖	เสียง
- เห็นด้วย	๕๕	เสียง
, - ไม่เห็นด้วย	๐	เสียง
- งดออกเสียง	๐	เสียง
- ไม่ลงคะแนน	๑	เสียง

๔. นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การประชุมสภานิติบัญญัติและ การประชุม
วุฒิสภาต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาก็
จะจะเป็นองค์ประชุม ...”

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสือสำนักงานเลขานุการวุฒิสภาเกี่ยวกับการลงมติในการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตามข้อ ๓ ปรากฏว่า ในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๐
อันเป็นวันออกเสียงลงคะแนนของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการแห่งร่าง
พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ลงชื่อ^๑
มาประชุม จำนวน ๑๕๕ คน จากจำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่มีอยู่จริงในขณะนั้น จำนวน
๒๔๑ คน แต่ในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๒.๑๕ นาฬิกา อันเป็นเวลาที่สภานิติบัญญัติ
แห่งชาติออกเสียงลงคะแนนรับหลักการ มีจำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเข้าประชุมแสดงตน
๕๐ คน ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น คือ^๒
ไม่ถึง ๑๒๑ คน จึงไม่ครบองค์ประชุม และไม่อาจถือเป็นมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ และ
เมื่อการประชุมเพื่อลงมติในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ เป็นการประชุมโดยไม่ชอบด้วยบทบัญญัติ
แห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง แล้ว การลงมติในวาระที่หนึ่งจึงเป็นการลงมติโดยไม่ถูกต้อง^๓
ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ อาจมีผลให้กระบวนการในการตรา_r่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระ
ที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีลักษณะทำนองเดียวกันกับร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้ตามคำวินิจฉัยที่ ๒/๑๒๕๕๐

นอกจากนี้ การที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ซึ่งได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๒ ที่กำหนดให้คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจการแผ่นดินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกำหนดให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และได้เสนอไปเพื่อสภานิตบัญญัติแห่งชาติพิจารณา เมื่อศาลอธิบดีรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๕๑ ว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตราขึ้น โดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เป็นผลให้ตกไปนั้น ก็อาจมีผลทำให้ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวเนื่องกันไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้

ผู้รองจังหวัดศรีษะราชาฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๒) ขอให้ศาลอธิบดีรัฐธรรมนูญ พิจารณาในจดหมายดังนี้

ข้อ ๑ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตราขึ้นโดยชอบด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ข้อ ๒ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... เป็นอันต้องตกไปตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญตรวจคำร้องแล้วมีประเด็นต้องพิจารณาเบื้องต้นว่า ศาลอธิบดีรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาในจดหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๒) หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ร่างพระราชบัญญัติใดที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำเขียนทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหาภัตตริยทรงลงพระปรมาภิไชยตามมาตรา ๑๕๐ หรือร่างพระราชบัญญัติใดที่รัฐสภาลงมติยืนยันตามมาตรา ๑๕๑ ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัตินี้เขียนทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอีกครั้งหนึ่ง (๑) ... (๒) หากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้ส่งความเห็นเช่นว่านี้ไปยังศาลอธิบดีรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาทราบโดยไม่ชักช้า” และมาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้สภานิตบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)

พุทธศักราช ๒๕๕๗ ทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีการประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรกตามมาตรา ๑๒๑”

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้พิจารณาว่าพระราชนบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... และให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในคราวประชุม ครั้งที่ ๓๙/๒๕๕๐ วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ ถือว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง ได้ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว การที่นายกรัฐมนตรีมีความเห็นก่อนที่จะนำร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหาภัยตรีทรงลงพระปรมาภิไธย โดยเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวมีปัญหาว่าตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่ และส่งความเห็นมา เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๒) และได้ส่งสำเนาคำร้องให้ประธานรัฐสภาทราบ หากมี ข้อคดค้านประการใด ให้ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับสำเนาคำร้อง

ประธานรัฐสภาได้รับหนังสือและสำเนาคำร้องเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๑ ครบกำหนดเวลา สิบห้าวันแล้ว ประธานรัฐสภาไม่ได้ยื่นคำคดค้านแต่อย่างใด จึงถือว่าประธานรัฐสภาไม่ติดใจคดค้าน เกี่ยวกับคำร้องดังกล่าว

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้อง แล้วเห็นว่า คดีนี้มี พยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว จึงกำหนดประเด็นการพิจารณาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่ และจะต้องยกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม หรือไม่

มีประเด็นต้องพิจารณาว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตราขึ้น โดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติให้ ศาลรัฐธรรมนูญมีบทบาทและอำนาจในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน โดยการตรวจสอบ ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย ตามหลักการตรวจสอบก่อนประกาศใช้เป็นกฎหมาย ในมาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๕ ซึ่งเป็นการตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและ

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๑๑๑ ๗

ราชกิจจานุเบกษา

๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๗

ร่างพระราชบัญญัติอื่นที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วว่า ตราขึ้น โดยถูกต้องตามบทบัญญัติ
แห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ และตามหลักการตรวจสอบ
ภายหลังประกาศใช้เป็นกฎหมายตามมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๑๒ มาตรา ๒๔๕ และมาตรา ๒๕๗
ที่บัญญัติให้ศาลที่พิจารณาคดี บุคคลซึ่งถูกกล่าวหาสิทธิหรือเสรีภาพ ผู้ตรวจการแผ่นดิน และ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ว่าบทบัญญัติ
แห่งกฎหมายที่ประกาศใช้แล้วมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ โดยไม่อาจหยินยกประเด็น
ความไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกระบวนการตรวจสอบกฎหมายฉบับนั้นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย
ได้ออก

การขอให้ศาลรัฐธรรมนูยตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติอื่น
ที่มิใช่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ก่อนประกาศใช้เป็นกฎหมาย เป็นไปตามที่บัญญัติไว้
ในรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๕๔ กล่าวคือ ก่อนนำร่างพระราชบัญญัติขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย
เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา^๑
รวมกันมีจำนวนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ หรือนายกรัฐมนตรี เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติได
มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
ให้ประชานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าว หรือนายกรัฐมนตรีส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ^๒
เพื่อพิจารณาวินิจฉัย

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ กำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูยตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ
ของร่างพระราชบัญญัติ ทั้งในประเด็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติ
แห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ประการหนึ่ง และร่างพระราชบัญญัตินี้มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
หรือไม่ อีกประการหนึ่ง ทั้งนี้ แล้วแต่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย หากศาลรัฐธรรมนูญ^๓
วินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้และข้อความดังกล่าว
เป็นสาระสำคัญ หรือร่างพระราชบัญญัตินี้ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้
ให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันตกไปตามมาตรา ๑๕๔ วรรคสาม

ในประเด็นว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตราขึ้นโดยถูกต้อง
ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่ มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า การออกเสียงลงคะแนนของ
สถานิติบัญญัติแห่งชาติในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ องค์ประชุมของ

หน้า ๕

เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๑๑ ๗

ราชกิจจานุเบกษา

๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

สภานิตบัญญัติแห่งชาติเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๕๓ หรือไม่

ข้อเท็จจริงปรากฏตามคำร้อง สำเนารายงานการประชุม และสำเนาเอกสารบันทึกการอภิเสียง ลงคะแนนสมाचิกสภานิตบัญญัติแห่งชาติ ใน การประชุมสภานิตบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๐ วันศุกร์ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นเอกสารที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคสี่ บัญญัติให้เปิดเผยแพร่ไว้ในที่ที่ประชาชนอาจเข้าไปตรวจสอบได้ ปรากฏว่า ในวันศุกร์ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ อันเป็นวันอภิเสียงลงคะแนนของสภานิตบัญญัติแห่งชาติในวาระที่หนึ่ง ขั้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... มีจำนวนสมาชิกสภานิตบัญญัติแห่งชาติที่ลงชื่อมาประชุม ๙๕๕ คน จากจำนวนสมาชิกสภานิตบัญญัติแห่งชาติที่มีอยู่จริงในขณะนั้น ๒๔๙ คน แต่ปรากฏว่า ในเวลาที่สภานิตบัญญัติแห่งชาติอภิเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่ง ขั้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีจำนวนสมาชิกผู้เข้าประชุม ๕๐ คน โดยอภิเสียงลงคะแนน ดังนี้ เห็นด้วย ๔๘ คน ไม่มีผู้ไม่เห็นด้วย มีผู้งดออกเสียง ๒ คน และไม่มีผู้ไม่ลงคะแนน จึงมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ขณะที่สภานิตบัญญัติแห่งชาติอภิเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่ง ขั้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ องค์ประชุมของสภานิตบัญญัติแห่งชาติเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การประชุมสภากู้แทนราษฎรและการประชุมวุฒิสภาต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาก จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในการพิจารณาเรื่องบัญญัติที่ต้องมีการลงคะแนนเสียงโดยกระทำด้วยเสียงตุ๊ดตามมาตรา ๑๕๖ และมาตรา ๑๕๗ สภากู้แทนราษฎรและวุฒิสภาจะกำหนดเรื่องขององค์ประชุมไว้ในข้อบังคับเป็นอย่างอื่นก็ได้ ...”

สาระสำคัญของบทบัญญัติตามมาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่งนี้ คือ การกำหนดจำนวนของสมาชิกสภาก ที่มีจำนวนมากเพียงพอที่จะมาร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแสดงเจตนาในลักษณะของมติที่ประชุม ในการพิจารณาร่างกฎหมายและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ อันเป็นหลักการประชุมสภาก ที่ใช้อยู่ในนานาประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในอดีตได้มีบทบัญญัติว่าด้วยองค์ประชุมของสภากู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยกำหนดองค์ประชุมไว้ตามที่เห็นสมควร เช่น รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๔๙๕ ฉบับปี พ.ศ. ๒๔๙๕ ฉบับปี พ.ศ. ๒๔๙๐ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๑๑ และฉบับปี พ.ศ. ๒๕๑๑ กำหนดให้มีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาก จึงจะเป็นองค์ประชุม ส่วนรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๓๕

และฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้มีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภा จึงจะเป็นองค์ประชุม เช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน การที่รัฐธรรมนูญ ทุกฉบับกำหนดจำนวนของสมาชิกสภាឌแทนรายภูมิและสมาชิกวุฒิสภาระที่ประกอบกันเป็นองค์ประชุมไว้ ก็เพื่อให้การประชุมพิจารณาเรื่องต่างๆ ของสภานี้ไปด้วยความรอบคอบ และมีการอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ของสภាឌแทนรายภูมิและวุฒิสภาระในส่วนที่ เกี่ยวกับการตรากฎหมายนั้น กฎหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงลง พระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ย่อมมีผลใช้บังคับกับประชาชนทุกคนในประเทศ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบในการพิจารณาทุกวาระ และเมื่อรัฐธรรมนูญ กำหนดองค์ประชุมไว้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภा ย่อมมี ความหมายว่า การประชุมสภាឌแทนรายภูมิและการประชุมวุฒิสภาระมีจำนวนสมาชิกเข้าร่วมประชุม ไม่ครบองค์ประชุม จะถือว่าเป็นการใช้อำนาจนิติบัญญัติ โดยองค์กรสภាឌแทนรายภูมิและวุฒิสภาระ ไม่ได้ และหากมีการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมสภាឌแทนรายภูมิและที่ประชุมวุฒิสภาระที่ไม่ครบ องค์ประชุม จะถือว่าเป็นการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกในสภាឌแทนรายภูมิและวุฒิสภาระที่ชอบด้วย บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไม่ได้

สำหรับการตราร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... นั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ ทำหน้าที่รัฐสภา สภាឌแทนรายภูมิ และวุฒิสภาราชบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญนี้นักกว่าจะมีการประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรก ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติแทนสภាឌแทนรายภูมิและวุฒิสภาระ การออกเสียง ลงคะแนนในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงต้องเป็นการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมที่ครบ องค์ประชุม จึงจะถือว่าเป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเข่นกัน

ส่วนข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๑๙ วรรคสอง ที่กำหนดว่า “เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม” นั้น เป็นเพียงบทบัญญัติเกี่ยวกับการเปิดประชุมว่า การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติสามารถดำเนินการได้ เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ แต่ภายหลังเปิดการประชุมแล้ว ในขั้นตอนของการลงมติเรื่องใด ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการประชุม

ปรึกษาหารือของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ องค์ประชุมจะต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคนี้ กล่าวคือ จะต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น เพราะองค์ประชุมมิได้มีความหมายแต่เพียงว่า เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมครบและเปิดการประชุมแล้ว หลังจากนั้นสมาชิกจะอยู่ร่วมประชุมหรือไม่ก็ได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนสมาชิกในที่ประชุมอีกต่อไป หากเป็นเช่นนั้นแล้ว ผลก็จะเป็นว่า หลังจากเปิดประชุมแม้จะมีสมาชิกอยู่ประชุมเพียงไม่กี่คนก็อาจลงมติและมีเสียงข้างมากได้ ซึ่งมิใช่เกณฑาระบบที่องรัฐธรรมนูญ และหากถือจำนวนสมาชิกที่ลงชื่อมาประชุม เป็นองค์ประชุมของสภานั้นแล้ว การประชุมในแต่ละครั้ง กองจะไม่ปรากฏเหตุการณ์ดังข้างต้นที่เกิดขึ้นในสภาพผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในอดีต รวมทั้งในสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดนี้ด้วย คือ การขอให้นับองค์ประชุมในระหว่างการประชุมโดยสมาชิกที่มีข้อสงสัยว่า องค์ประชุมไม่ครบ และเมื่อปรากฏว่า องค์ประชุมไม่ครบ ประธานของที่ประชุมก็จะสั่งพักการประชุมหรือให้เลื่อนการประชุมออกไป

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติได้ว่า ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๒.๒๕ นาฬิกา อันเป็นเวลาออกเสียงลงคะแนนของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในระหว่างที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... มีสมาชิกเข้าประชุมเพียง ๕๐ คน ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น คือ ๑๒๑ คน จึงมีจำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่ครบองค์ประชุม และไม่อาจถือว่าการลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... เป็นมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยชอบด้วยกฎหมายได้ และเมื่อการประชุมเพื่อลงมติในระหว่างที่หนึ่งขึ้นรับหลักการเป็นการประชุมโดยไม่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคนี้แล้ว ย่อมมีผลให้กระบวนการในการตรา_r่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในระหว่างที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและไม่สามารถนำไปสู่การพิจารณา_r่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในระหว่างที่สองและวาระที่สามต่อไปได้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงไม่มีอำนาจที่จะพิจารณา_r่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในระหว่างที่สองและวาระที่สามได้ ดังนั้น จึงถือได้ว่า การตรา_r่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ อันมีผลให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า หากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันตกไป และเมื่อร่างพระราชบัญญัติสำนักงาน

เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๑๑ ๗

หน้า ๑๒
ราชกิจจานุเบกษา

๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสามแล้ว กรณี ไม่จำต้องวินิจฉัยคำขอ ข้อ ๒ ของผู้ร้องว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... เป็นอันต้องตกไปตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... หรือไม่ เพราะไม่อาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงไป

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. .... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และเป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม

นายชัช ชลวร

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายจรัส ภักดีธนาภูมิ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจรัส อินทาร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายเฉลิมพล เอกอุรุ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายนรรักษ์ นาประณีต

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายนุญสั่ง ฤลนุปพา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุพจน์ ไช่ mü กด

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

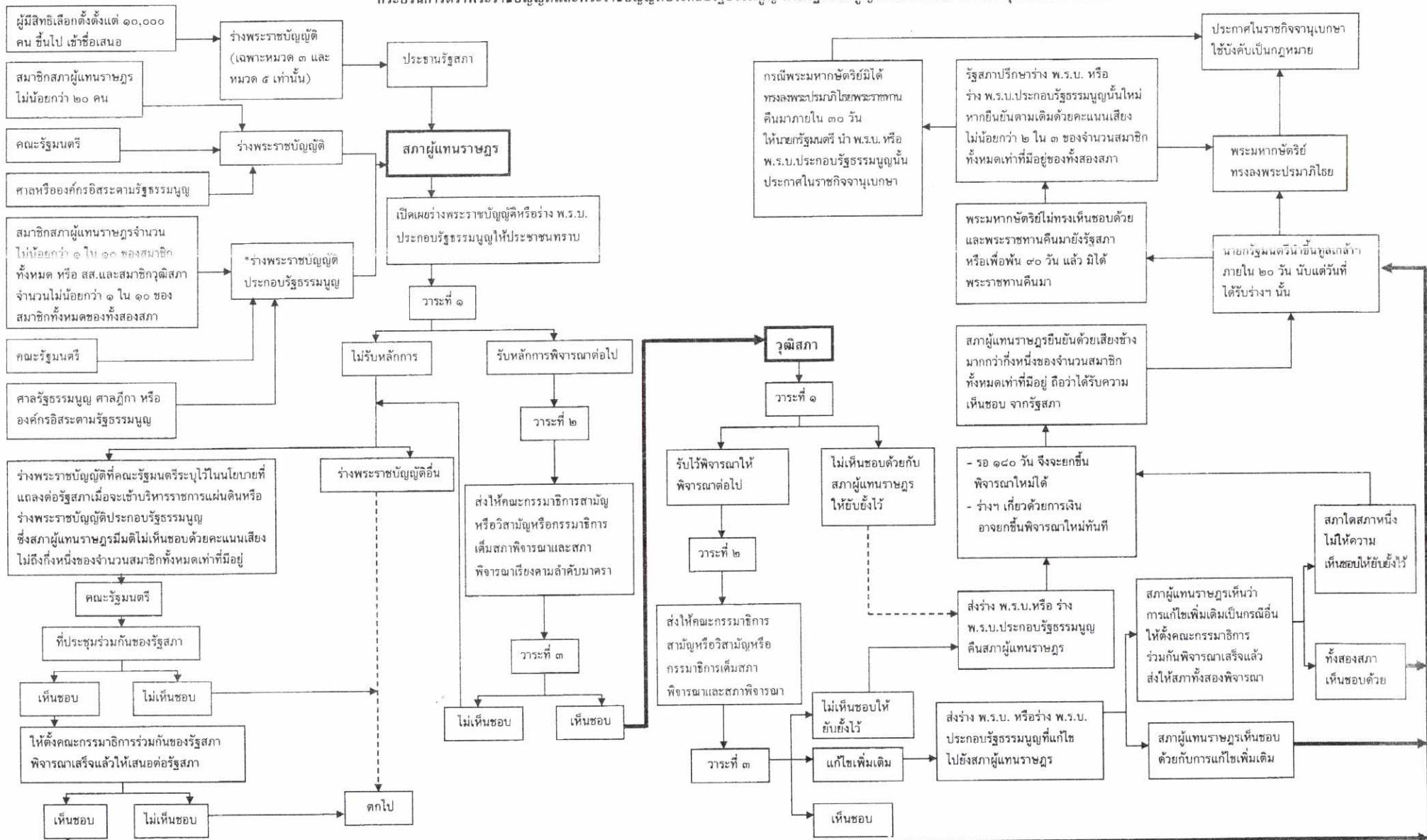
นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ช.

แผนภูมิแสดง
กระบวนการตราพระราชบัญญัติ
และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐

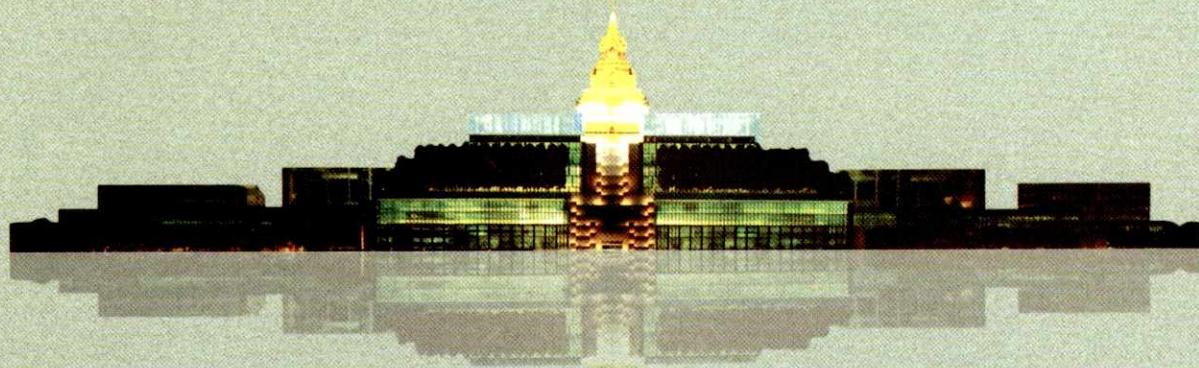
กระบวนการตรวจสอบราษฎรบัญชีและพระราษฎรบัญชีประจำก้อนรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

* หมายเหตุ ๖. กรณีการพิจารณากร่าง พ.ร.บ.ประมวลกฎหมายของสภากันเป็น ๓ ภาระ ดังต่อไปนี้ (๑) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่ง ขึ้นับหลักการ และในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียกมารา ให้อธิบดีเสียงชี้ขาดของแต่ละสภากันและ

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ต้องมีคะแนนเสียงเท่านั้นที่ได้รับด้วยมากกว่าห้าหนึ่งของจำนวนสมาชิกห้องเด็กที่มีอยู่ของแต่ละภา

๒. เมื่อรัฐบาลให้ความเห็นชอบกันแล้ว พรบ.ประกันรัชธรรมมุ่งเลี้ยงก้อนน้ำเข้มแข็งแล้ว เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ให้สังคายณ์รัชธรรมมุ่งเจริญราศีความชอบด้วยรัชธรรมมุ่ง ซึ่งต้องทราบที่ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับไว้

"ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติจะตราขึ้นเป็นกฎหมาย
ได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา และเมื่อพระมหากาชตัติยได้ทรงลงพระปรมาภิไธย
หรือถือเสมือนว่าได้ทรงลงพระปรมาภิไธยตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว
ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป"
(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๐)

**ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา**

๐-๒๒๔๔-๑๙๐๘, ๐-๒๒๔๔-๑๙๔๘, ๐-๒๕๗๓-๗๗๗๑, ๐-๒๕๗๓-๗๗๗๔